

DIRVA

THE FIELD
Nr. 51
Gruodis-Dec. 20, 1956
Cleveland, Ohio

Mūsų mieliems skaitytojams, bendradarbiams ir rėmėjams siunčiame geriausius šv. Kalėdų sveikinimus ir linkėjimus.

DIRVA

Stalino patikėtiniai vėl pirmuoja

Suslovas iškilo už lietuvių žudynes, deportacijas ir Lietuvos rusinimą

(Mūsų Europos bendradarbio)

Gruodžio mėnesio pirmojo pusės prasidėjusiame italų komunistų partijos kongrese turėjo dalyvauti kaip svečias taip pat Sovietų Sąjungos ministerio pirmininko pavaduotojas Suslovas. Jis jau buvo pakelyje į Romą, kai buvo paskelbta, jog Italijos vyriausybė atsisakė jam suteikti įvažiavimo vizą.

Iš italų valdžios sluoksnių patiriama, kad pradžioje buvo manyta nekludyti Suslovui atvažiuoti į Romą, bet paskum įsikilo vėliau Maskvoje, pasiliko iki antrojo pasaulinio karo mažų partinių tarnautojų, kuris buvo skiriamas specialiniams uždaviniams įvairiose provincijos vietovėse.

"Tėvynės karo" metu jis pasižymėjo savo fanatizmu ir beato daivumu kaip karo tarybos narys šiaurės Kaukazo fronte. Ždanovui pasiūlius, Suslovas 1944 metais kaip partijos centralinio komiteto įgaliotinis buvo pasiųstas į naujai okupuotąją Lietuvą, kaip oficiališkai buvo pranešta, "karo pasėkomis likviduoti". Jam tenka atsakomybė už siautėjimą Lietuvoje ir masines deportacijas, o taip pat už rusinimo priemones.

Matomai, Suslovo kruvinoji misija Lietuvoje patenkino jo būsnius, nes netrukus jis pradėjo kilti aukštyn. 1947 m. jis buvo paskirtas visos Sąjungos komunistų partijos centralinio komiteto vienu iš sekretorių ir jam atiteko partijos agitacinio ir propagandinio skyriaus vedėjo pareigos. Tose pareigose jis karštai parėmė Ždanovo pradėtą rusiškai-komunistinę kampaniją, kurios šūkis skambėjo "kova prieš kosmopolitizmą" ir kuri buvo nukreipta prieš vakarus.

Greta savo pareigų partijos centraliniame komitete Suslovas 1949-1950 metais buvo Maskvos JAV sostinės dėmesys

Šią savaitę nukreiptas į Nehru vizitą. Čia su prezidentu Eisenhoweriu bus pasikeičia nuomonėmis ir ieškoma naujos išeities Sueso, Vengrijos, komunistinės Kinijos ir karinių sutarčių klausimais.

Viceprezidento Nixono kelionei į Austriją skiriama nemažos

Šią savaitę nukreiptas į Nehru vizitą. Čia su prezidentu Eisenhoweriu bus pasikeičia nuomonėmis ir ieškoma naujos išeities Sueso, Vengrijos, komunistinės Kinijos ir karinių sutarčių klausimais.

Viceprezidento Nixono kelionei į Austriją skiriama nemažos

Šią savaitę nukreiptas į Nehru vizitą. Čia su prezidentu Eisenhoweriu bus pasikeičia nuomonėmis ir ieškoma naujos išeities Sueso, Vengrijos, komunistinės Kinijos ir karinių sutarčių klausimais.

Šią savaitę nukreiptas į Nehru vizitą. Čia su prezidentu Eisenhoweriu bus pasikeičia nuomonėmis ir ieškoma naujos išeities Sueso, Vengrijos, komunistinės Kinijos ir karinių sutarčių klausimais.

J. T. Kariuomenės vadas Egipte gen. E. L. Burns (dešinėje) ir pulk. Bojuvic (jugoslavas), grįžta Sueso kanalu iš Sinajus apylinkių.

"Pravdos" vyriausiasis redaktorius. Yra žinių, kad jis buvęs vienas iš aršiausių šalininkų tos rezolucijos, kuri Kominformo buvo priimta prieš Tito.

Mirus Stalinui, Suslovas kaip aukščiausiojo sovieto užsienio reikalų komisijos pirmininkas turėjo didelę įtaką Sovietų Sąjungos užsienio politikai. Jis ypač pasireiškė Maskvos pastangose sutrukdinti Vakarų Europos apsijungimą. 1955 m. liepos mėn. jis pateko į pačią komunistų partijos viršūnę, būtent, jis buvo paskirtas į centralinio komiteto prezidiumą, taigi į organą, kuris atliko senąjį politbiurą. Po 20-tojo partijos kongreso Suslovo svoris, kaip atrodo, kiek nusmuko. Chruščiovas savo įgaliotiniui įvairioms specialinėms misijoms užsienyje pasirinko nebe Suslovą, bet Ponomarenko.

Bet kai Chruščiovas ir jo grupė su savo "nustalinimo" politika pateko į sunkumus ir kai satelitinėse valstybėse prasidėjo pavojingas procesas, nukreiptas prieš Maskvos viešpatavimą, Suslovo įtaka vėl ėmė didėti.

Spėjama, kad jis esąs vadovaujamas asmuo stalinistiniame partijos sparne, kuriam priklauso Molotovas ir Kaganovičius. Ši grupė griežtai smerkia titoizmą, kaip pavojingą reiškinį Maskvos viešpatavimui. Malenkovas, nors ir nesąs šios politikos šalininkas, protarpiais ją vis dėlto ramiai, norėdamas atsikėryti Chruščiovui, kuris jį nuvertė nuo ministerio pirmininko kėdės.

Suslovas atvyko į Budapeštą vieną dieną prieš tai, kaip sovietiškieji tankai pajudėjo prieš vengrų revoliucionierius. Netenka abejoti, kad jis kaip rusiškojo ir bolševikiškojo imperikalizmo atstovas lemiamai prisidėjo prie vengrų tautos visuotinio suklimo kruvino malšinimo. Visiškai rodo, kad Suslovo žodis Kremlio valdančiojo gaujose turi lemiamą reikšmę.

VISAM PASAULY

JAV sostinės dėmesys

Šią savaitę nukreiptas į Nehru vizitą. Čia su prezidentu Eisenhoweriu bus pasikeičia nuomonėmis ir ieškoma naujos išeities Sueso, Vengrijos, komunistinės Kinijos ir karinių sutarčių klausimais.

Viceprezidento Nixono kelionei į Austriją skiriama nemažos

Kai šaukiama — bendromis jėgomis, o dirbama atskirai

EMILJA ČEKIENE

Stebint lietuvių visuomenės domėjimąsi bendraisiais mūsų tautos reikalais, matomt visų didžiausią norą, kad tiek politiniai veiksniai, tiek kultūriniai bei karitatyvinės organizacijos atstovai, rastų būdą dirbti bendromis jėgomis. Deja, juose to noro nema matome.

Kalbant apie darbą bendromis jėgomis, "Draugas" lapkr. 4 d. numeryje rašo: "...Pritarimų ir nepamainomų vadų erą reikėtų užmiršti..."

Teisingai pasakyta, ir nesunku būtų tai įvykdyti, tačiau, juo daugiau apie tas bendras jėgas kalbame, juo labiau nuo jų tolstame. Juo stropliau ieškome pra-

reikšmės. Jei jo misija ribosis tik pabėgėlių problemos klausimais, daug kas nusivils. Mat, yra manančių, kad Nixonas turis ir kitų uždavinių.

Egipte JT kariuomenė

Jau kelintą kartą teko paleisti šūvius į egiptiečių partizanus, norintiems pakenkti britams. Yra ir užmuštų abiejose pusėse.

Lenkijos policijos viršininkas per Varšuvos radiją įspėjo visus lenkus, kad liautųsi kėlę neramumus ir rodę nedraugiškumą rusų kariuomenei.

Lenkija neva džiaugiasi,

kad su atvykusiu į Varšuvą Rusijos užs. reikalų ministru Se-pilovu ir karo ministru Žukovu pasisekė baigti galutinį sutarimą dėl Rusijos kariuomenės buvimo Lenkijoje. Ta kariuomenė būsimi griežtai nustatytose vietovėse, ji galėsianti be Lenkijos vyriausybės sutikimo kilnotis, jos būsimosios Lenkijos teisės priežiūroje. Tai vis gražūs žodžiai. Praktika, kai rusams reikės, parodys ką kita. Pavyzdžių juk tam nestinga.

Moskvoje

tariasi komunistų partijos vadai. Esą dėl paskutiniųjų įvykių jų tarpe jaučiamas nemažas suskilimas. Vienam sparne stovis Chruščiovas, o kitam Molotovas. Ir vieni ir kiti išsigalandę peilius plauti pavergtuosius, tik nevisai sutaria dėl metodo.

Rusija apkaltino JAV,

kad kariniai lėktuvai gruodžio mėn. 11 d. skraidė virš Rusijos laivyno bazės Vladivostoko.

Pabaltijo valstybėse, Lenkijoje ir Rytų Vokietijoje

auga naujas pasipriešinimas prieš pavergėjus. Iš Pabaltijo valstybių, kurios labai kietai atitvertos nuo laisvojo pasaulio, pasiekia tik labai šykščios žinios.

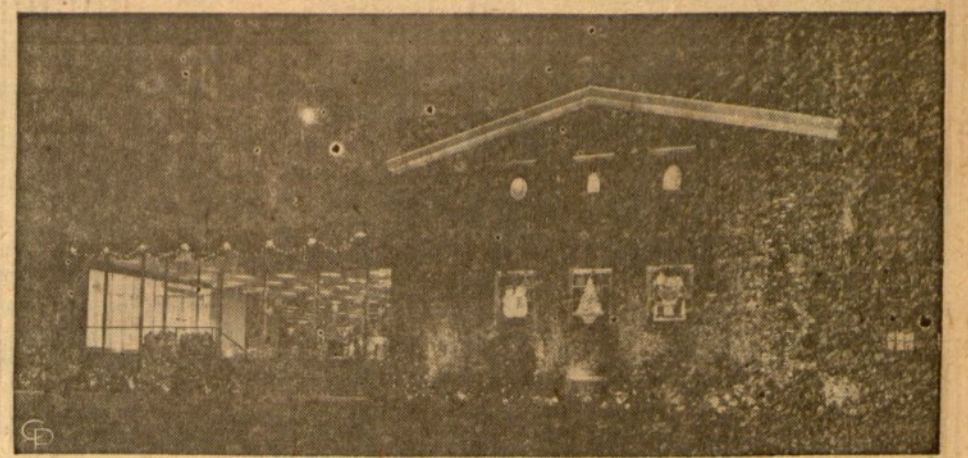
Iš Vengrijos

jau pabėgo virš 130,000 pabėgėlių. Beveik pusė jų iš Austrijos jau išvežta į kitus kraštus.

Laisvam pasauly spėjiojama, kad iškamšinė Kadar vyriausybė būsiasti pakeista kita iškamšine Horvath vyriausybe.

Tuo tarpu Vengrijoje jau išsi-jusęs dirba karinis tribūnolas ir oficialiai pradėjo vengrus karti.

General Electric įmonės Clevelande, Nela parke, kasmet sukuria nepaprastai turtingus elektrinius Kalėdinius vaizdus. Juos aplanko nemažiau kaip 500,000 žmonių.

Kada tikra kariuomenė skaitoma „savanoriais“

eities "vadų", juo daugiau jų randam dabarty.

Štai vėl visą lietuvių visuomenę perbėgo staigi ir netikėta žinia apie pakeitimus BALFe, sąryšį su A. Olio ir S. Gegužio pašalinimu, remiantis nedemokratiniais principais. Kitaip sakant, vėl kyla naujo vado figūra.

Tą žinią lietuviui sutiko ne kaip eilinę sensaciją, bet su didele rimtimi, nes BALFas iki šiol buvo vienintelė ir tvirčiausia mūsų organizacija, kurioje nebuvo jokių didesnių nesutarimų, kurią tikrai ne žodžiais, o darbais jungė ne srovės, tikyba ar kiti įsitikinimai, bet vienas tik žodis — lietuvis. Ir visų lietuvių jis buvo remiamas.

Gi kokios įtakos BALFas pajus iš to ateity, sunku pasakyti. Viena tik aišku, kad nei jo beklantieji vadai, nei visuomenė nenukentės, o tik vargšai, nelaimėn patekę mūsų broliai.

Jei šitas pakeitimas būtų buvęs daromas bendromis jėgomis, vargu, ar būtų tam pritarta. BALFui susidėti su socialistine, bėmirstančia maža grupele, išstūmiant A. Olij, atstovaujanti didelę grupę. O jis yra svari asmenybė ne tik Amerikos lietuvių politiniame bei visuomeniniame gyvenime, bet ir amerikiečių, kas taipgi yra mums gana reikšminga.

Ar neištiks BALFą šio neapdairaus žygio pasekmės, panašios, kaip ir VLIKą, nes anot Naujienų, pasitraukus iš jo organizacijoms, kurios atstovauja žymiai mūsų visuomenės daliai, VLIKas yra iš pagrindų sukrėstas (1956. 9. 5).

Toliau Draugo bendradarbis nurodo, jog politinio pobūdžio bendriniamis žygiams turime ALTą, kuriame telpa visų pakraipų lietuvių ir todėl reikia visas pastangas nukreipti į jį bei jam pasitikėti. O parodžiusius kiek abejingumo, laiko "kryptelėjimais", nuoširdžių pastangų niekintojais ir t.t.

Čia gerb. autorius rekomenduoja bendromis jėgomis remti ALTo vadą ir jam akiai pasitikėti, kai tuo tarpu tas naujos eros vadas laisvai šeiminkauja ALTe, nepageidaujamas tų bendrų jėgų veiklos bei pasitikėjimo, o tik pritarimo, o neradus, apseidama ir be to, ką labai aiškiai patvirtino ir neseniai praėjus suvažiavimas, apie kurį plačiai buvo rašyta Dirvoje, Keleivy ir kitur.

Tai pati sena istorija ir VLIKe. Dėl darbo bendromis jėgomis visai nesirūpinama. Tai gana vaizdžiai aprašo Naujienos (1956. 9. 5 d. psl. 4), nors ir su dažnu redakcijos neigiamu priedašu. Tarp kitko ten rašoma:

"... Iš šalies žiūrint, VLIKO vidaus nesutarimų prizastis moraliniu atžvilgiu yra gana negarbinga — tai negalėjimas pasidalyti garbe. Iš pradžių tokios varžybos vyko tarp katalikų ir liberalų bloku, paskui tarp "demokratų" ir "vadistų"..."

"... Šitain krikšč. demokratai nutarė, kad Darbo Federacija turi būti jų satelitas. Todėl iš katalikų bloko katalikas Grinius su buože buvo išvytas... Tai atliko teisėjo vaidmenį neteisėtai nasavines, pats VLIKas... Pradėta ir VLIKe esančias grupes niekinti. Iš pradžių "demokratai" totalistais vadino frontininkus, paskui totalistų bei va-

Jeigu kur nors kariaujama karo nepaskelbus, tai kitos valstybės gali pasiūsti ten savo regulierią kariuomenę ir pavadinti ją "savanoriais". Tokie keisti nuostatai yra tarptautinėje teisėje. Kariaujančiųjų šalių sąjungininkai gali palaikyti normalius santykius su abiem kariaujančiom valstybėm ir teikti joms pagalbą neviešai arba viešai. Teoriškai žiūrint, tokiu būdu, kariaujančios šalys greičiau ir lengviau galėtų pasiekti susitarimo.

Karo nepaskelbimas lyg rodo, kad kariaujančios šalys turi tik aprėžtą, lokalinį ginčą. Pavyz. sa-

distų epitetą buvo prikergtas tautininkams...

...Priejus liepto galą, nėra kitos išeities, kaip žiti atgal. Partijų veikėjai turėtų tarti: gana asmeninės ir grupinės garbės! Atsisakykime nuo jos vardan tos Lietuvos..."

Tad ar nebeprasmiškos Draugo bendradarbio pastangos, siekti pamiršti "vadų" erą, kai tie vadai nuolat iš minios kyla ir yra didelis stabdis bet kokiai lietuvių veiklai bendromis jėgomis.

To pasėkoj ir Lietuvos laisvimo veiksnių padaugėjo, o šiemet, berods, jau ir Vasario 16 d. minėjimas daugelyje vietų numatomas ruošti atskirai.

Taip J. Tautose JAV atstovas H. C. Lodge balsavo pasmerkiant sovietus dėl teroro Vengrijoje ir rusų kariuomenės atitraukimo. Drauge su H. C. Lodge balsavo 55. Prieš balsavo 8.

vo žygį prieš Kiniją, Japonija pavadino "politine akcija", kurio pasekmėje buvo sukurta satelitinė Mandžukio valstybė.

Panašiai pasielgė D. Britanija ir Prancūzija. Izraelis tą savo akciją pavadino "nubaudimo žygiu". Izraelis su Egiptu neturėjo diplomatinio santykių, todėl žiūrint iš teisės atžvilgio, Izraelis yra atsakingas tikrai už paliaubų sutarties sulaužymą, kas iš abiejų pusių buvo sulaužyta ir daug anksčiau.

Tikrenybėje, visos civilizuotos valstybės savo piliečiams draudžia tarnauti svetimų valstybių kariuomenėse. Už šio įstatymo laužymą yra baudžiama, o kai kur praranda net savo krašto pilietybę. Šioje gaidynėje beveik visur svetimšaliai neįjami kariuomenė. Ir tos valstybės, kurios pas save nėra įvedusios privalomos tarnybos kariuomenės, taipogi nesinaudoja svetimų valstybių savanoriais. Kaip išimtis — Prancūzijos Svetimšalių Legijonas.

Kadangi Prancūzijoje yra privaloma karo tarnyba, tai į Svetimšalių Legijoną rekrutuojami vyresniojo amžiaus vyrai. Prancūzijos Svetimšalių Legijonas yra sudarytas daugumoje iš savanorių svetimšalių. Gal nėra pasaulyje tokios valstybės, kad nesireprezentuotų Svetimšalių Legijone. Apie Prancūzijos Svetimšalių Legijoną visi esame girdę daug legendų, apie didvyriškumą ir t.t.

Savotiškiausiomis tai buvo Tarptautinės Brigados, kurios kariavo Ispanijos pilietiniame kare 1936-1939 m.

Ispanijos pilietinis karas iškart virto ne vidaus, bet tikru tarptautiniu karu. Į pagalbą generolui Franco atėjo vokiečių ir italų "savanoriai". Tai buvo gerai apmokytos ir naujoviškiausiais ginklais apginkluotos pėstininkų ir aviacijos regulerės kariuomenės dalys.

Respublikonų pusėje, kurie tuojau atsidūrė po sovietiniu padu, buvo tikrų ir netikrų savanorių. Tikraisiais savanoriais buvo įvairių valstybių jauni vyrai norėjusieji kariauti už respublikonus. Netikrieji savanoriai tai buvo sovietinės kariuomenės dalys, su savais tikrosios tarnybos parinktais geriausiais karininkais. Sovietiniai "savanoriai" atsidūrė Ispanijoje, kaip kariuomenės vienetai, priklausantieji savajai karo vadovybei. Tai buvo pirma tokios rūšies Maskvos intervencija Europoje. (Perkelta į 5 psl.)

Trys didieji NATO posėdžiuose Paryžiuje. Iš kairės: Dulles, Ch. Pineau (prancūzas) ir S. Lloyd (anglas).

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Baly Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išeina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Baly Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00. Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šią savaitę...

Baly Gaidžiūnas

Didžiosios šventės prie mūsų durų. Tuoju sėdime už švento Kūčių stalo ir giliai susimastysim. Kiek daug į šias Kūčias nesusirinkusių savųjų. Kiek daug brangių vardų iš nežirios neatšilėpusių ir ten už smurto ir priepaudo juostos prapuolusių. O kiek norinčių ir negalincius atskubėti iš anapus Uralo kalnų, iš baltos vergijos.

O ir mes patys, ne už tėviškos namų stalo susėdame, nors mūsų stalas turtingas ir sotus...

Ne iš vaikishko naivumo ir moteriškos silpnybės, bet iš to didelio ilgamečio skausmo ir ilgesio dažnas brauksime per veidą krinčiančią asarą. Brauksime asarą minėdami visų tų brangiųjų vardus, kurie turėjo į šias Kūčias susirinkti, bet nesusirinko...

Sirdies gilumoje šauksime jų vardus, viens kitam tiesime per tolimas erdves broliškas rankas, ir jų nepasiekę visi atsiremsime į prastos tėviškos namus.

Metai iš metų mes keliaujame per svetimas žemes. Laiko dulės kloya mūsų veidus, rambina mūsų sirdis ir išsina mūsų kojas. Šventų Kalėdų varpai, girdėti ne dabar, bet anuose jaunystės metuose, prarastoj savos parapijos bažnytelėje, skelbia naują Užgimimą. Kas, kad aš ir tu girdime naujų ir mums svetimų kraštų bažnyčių varpus. Jų garsą nuslopiną aidas iš anų dienų, kada mes per šaltį, sniegą ir vėją eidami jį girdėjome. Jį ir dabar girdime iš anų laikų, kada savojoje artijoje žemėje mes buvome išdidūs ir diena iš dienos skynėmes platesni, šaunesni ir geresni keliai. Kelia ne tik sau, bet visai savo tautai.

Zinau, kad kai Kalėdų rytą mes vieni kitiems tarsime — Sveiki sulaukę šventų Kalėdų, sveiki sulaukę didžiųjų žiemos švenčių! — mes visi būsim susimastę dėl didžiųjų ištikusių skriaudų ir jų neatitaisymo. Dėl milijonų pavergtų ir priepaudoje žudomų, kurie laukia ir nesusilaukia naujos laisvės Užgimimo. Užgimimo, kuris mums gražintu ne mūsų prarastus turtus, bet iš mūsų tautos atimtą laisvę ir parvestų po svetimus kraštus išsklaidytus vaikus ir mūsų šventą žemę.

Tegul skambės visų kraštų laisvose bažnyčiose ir visų tikybų maldos namuose Užgimimo varpu aidas. Tegul skambės ne eilinei maldai, bet didžiajam susikaupimui, kuris skelbtų tokį Užgimimą, kuris laužo vergiją ir neša laisvę. Tegul ir mūsų tėviškės bažnytelės suskambėjęs aidas mus tolimose žemėse pasiekia.

Maskvos tarnų Kanadoje lietuvių kalba leidžiamas laikraštis Liaudies Balsas pranešė, kad du lietuviai — Antanas ir Stasys Stankevičiai lapkričio mėn. viduryje išvyko į Lietuvą. Į Kanadą jie buvo atvykę prieš porą dešimtmečių ir čia įsijungę į komunistines organizacijas.

Prieš kiek laiko Argentinos lietuvių grupė, taip pat ten kelius dešimtmečius išgyvenę, įpinioti į komunistines organizacijas, taip pat grįžę pavergtųjų valdomon Lietuvon. Jie ilgesnį laiką buvo geru komunistams propagandos įrankiu, rodant Lietuvoje dar tebegyvenantiems, kad svetur siaučia beveik badas ir visokios nedeckliai, kad ten nėra jokios laisvės.

Ir tiems pervykeliams ten buvo gerai tol, kol juos, kaip propagandos įrankius, visur nemo-kamai vežiojo, jų vardu kalbėjo ir jų vardu visokiausius pareiškimus skelbė. Bet kai propagandai jie jau pasidarė nebereikalingi ir jiems teko pradėti savomis rankomis duoną užsidirbti, jie pradėjo kelti nepasitenkinimą ir reikšti protestus. Kai kurie net reikalauti, kad juos išleistų atgal į Argentiną.

Mūsų bendradarbiš iš anapus geležinės užlangos praneša, kad iš tų laimingųjų tarpo, jau esančių ir pasiūstų anapus Uralo. Atseit, mairas savo juoda darbą atliko, ir tas mairas nebereikalingas...

Kanados lietuvių laikraštis, Tėviškės žiburiai, pranešdami savo skaitytojams, kad du Kanados lietuviai pasirinko tokį grįžimą į pavergtą Lietuvą, nuo savęs pridėjo labai teisingą pastabą:

"Ka gi, laimingos kelionės. Mes tik galime pasakyti, kad jie išvyko į puikią ligoninę, kur nuo komunizmo išgydoma labai greit. Gaila tik, kad iš ten jau niekas išgydytas neišleidžiamas."

LAKE ERIE LUMBER CO.

1321 MARQUETTE

Izoliacijos, porčių medžiaga, fanera, durys, langai ir kita. Pramonės medžiaga. Tuoju pristatoma.

ELMER HOCKER, Mgr.

Vienas blokas N. W. iš E. 55 St. ir St. Clair Ave. HEnderson 1-5080

KAS ir KUR

Dr. A. Gerutis, šešias savaites gulėjęs ligoninėje, grįžo į namus ir jau pradeda dirbti jam pavestą diplomatinį darbą.

De Paul Universitetas sutiko įvesti lituanistikos kursą, jei atsisiras nemažiau kaip 25 laisvųjų. Klausytojų tikimasi susirasti apie 50. Su viena grupe dirbtų prof. Jonikas, o su kita A. Augustinavičienė. Už kursą reikia mokėti \$48. Ne visi studentai pajėgia užsimokėti. Galintieji patalkinti prašomi rašyti Profesorių Draugijai, Chicagoje.

Yra nemaža lietuvių, gyvenančių paskirai ir nepriklausančių Bendruomenės apylinkėms. Centro Valdyba, norėdama sudaryti sąlygas ir jiems įsiliesti į organizacinę LB santvarką, nutarė organizuoti centrinę apylinkę, kurioje paskirai gyvenantys lietuviai registruojasi laisvais. Gruodžio 11 d. posėdyje CV sudarė šios centrinės apylinkės vadovybę, į kurią yra pakviesti ir sutiko įeiti: J. Liūdžius, K. Mažonas ir St. Nasvytis. Be registracijos uždavinių, šios centrinės apylinkės valdyba taip pat priiminės tautinio solidarumo įnašus ir atliks kitas organizacines pareigas. Laik. adresas yra toks: S. Nasvytis, 4579 W. 157 St., Cleveland 11, Ohio.

Lietuvių Studentų Sąjungos anglų kalba leidžiamam biuleteniui "Lituanus" remti Bendruomenės paskirė \$200.00. Tuo būdu 1956 m. šiam tikslui iš CV išdalo jau išmokėta \$1000.00.

Lietuvių Studentų Skautų Dr. Vydūno vardo Šalpos Fondas ir šiais metais atspausdino įdomius Kalėdinius atvirukus ir išsiuntinėjo lietuviškai visuomenei. Grįž-

ta jau ir aukos į šalpos fondą. Štai čikagiškių daktarų aukos: Dr. Budriai — \$10, Dr. Biežis ir Dr. Aglinskai po \$5. Daugelis aukojo po mažiau. Savo auką siųskite per L. Maskaliūną, P. O. Box 1547, Chicago 90, Ill.

Detroite jau tapo tradicija, kad kiekvienais metais Kalėdų švenčių laikotarpyje šeštadieninė mokykla, o šiemet drauge su Lietuanistine mokykla, ruošia Kalėdų vakarą. Šiais metais vakaras įvyks gruodžio mėn. 30 d. 6 val. vak. Hispanos Unidos salėje. Abiejų mokyklų tėvų komitetai bendromis jėgomis jau seniai šiam vakarui ruošiasi.

Akademiniš Skautų Sąjūdis Bostone gruodžio mėn. 25 d., Tautininkų namuose, 7 val. vakaro rengia Kalėdinių šokių vakarą. Jaunimas ir kiti bostoniškiei kviečiami gausiai dalyvauti.

BOSTON

N. METŲ SUTIKIMAS

Įvyks T. S-gos namuose. Rengia T. S-gos skyrius. Meninėje dalyje solistė Adomavičienė. Akomp. inž. Adomavičius.

Ant. Gustaitis ir St. Santvaras skaitys pritaikytą kūrybą. Pakvietimai gaunami ligi gruodžio 20 d. pas Ig. Vileniškį.

RAMUVENAI

grazią paminėjo Liet. Kar. šventę T-nės S-gos namuose. Ramovės pirm. pulk. A. Stopulionis atidarė minėjimą pakviesdamas garbės prezidiumą konsulą Šalną, kapel. Paulauską, rašyt. S. Santvarą ir Vyties Kryž. Kavaliarius.

Pritaikyta ir įdomia paskaita skaitė St. Grižė-Jurgelevičius. Po iškilnių ramovėnų ponios svečias pavaišino skaniais pyragaičiais ir kava.

NEOLITUANAI

paminėjo 34 metų sukaktuves. Lapkričio 11 d. neolitanai surengė tradicinę Korporacijos sukakties minėjimą.

T-nės S-gos namuose iškiltingą sueigą pradėjo prof. dr. Čepas kalbėdamas korporantams ir svečiams apie šios sukakties reikšmę. Susirinkimui pasibaigus prie

vaizių stalo buvo kolegiskai pasilinksminata. Į minėjimą buvo atsilankę stud. santariečių ir stud. skautų atstovai.

Vėliau buvo išrinkta Akademinišio Sambūrio v-ba. Pirm. inž. J. Dačinskas (Neo-Lith.), vicepirmininkas prof. J. Rautkys (Jaun. Lith.), sekr. Manomaitienė (Fil. Lith.). Sueiga baigta Gaudeamus.

DETROIT

TEVO TOMO V. ŽIURAIČIO, O. P. PASKAITA

Šį šeštadienį, gruodžio 22 d., 4 val. vak. Šv. Antano parapijinės mokyklos patalpose Lietuvių Studentų Sąjungos Detroito skyriaus antrame šių mokslo metų susirinkime Tėvas Tomas V. Žiuraitis skaitys paskaitą aktualiomis jaunimo problemomis. Į paskaitą kviečiamas visas Detroito lietuviškas jaunimas bei besidomį suaugusieji. Įėjimas veltui.

Šis jaunas lietuvis kunigas, neseniai atvykęs į Michigan iš New Jersey, yra pasižymėjęs kaip žurnalistas ir visuomenininkas. Jo paskutinė knyga "Žodis ir Gyvenimas" mūsų knygų parastėje gan šiltai sutikta kaip gyva filosofinė popularizacija. Prelegentas giliną teologijos ir filosofijos studijas net penkiuose kraštuose. Tačiau jis nesiriboją vien tik mokslu, bet yra visuomeniškas, įvairių lietuviškų uždavinių dažnas sumanytojas ir vykdytojas. Tad iki pasimatymo šį šeštadienį studentų susirinkime!

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

A. L. Tautinės S-gos Detroito skyrius Dr. J. ir M. Simų namuose — 2207 Oakman Blvd. rengia jautų Naujųjų Metų sutikimą. Visi skyriaus nariai su savo artimaisiais ir Tautinės S-gos bičiuliai maloniai kviečiami dalyvauti.

Kadangi, sąryšų su turimomis patalpomis, dalyvių skaičius yra ribotas, todėl visi norintieji sutikime dalyvauti labai prašomi nedelsiant ir ne vėliau kaip ligi gruodžio 24 d. užsirašyti ir įmokėti \$3.00 asmeniui įėjimo mok. "Neringos" knygyne pas Vl. Pauzą — telef. TA 6-7134. Pradžią 9 val. vakaro.

Skyriaus Valdyba

DIRVA

LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

CANADA DRY GINGER ALE

EX 1-8800

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

DOWD OLDSMOBILE INC.

SEE THE MOST OUTSTANDING
1957 OLDSMOBILE EVER BUILT

2900 MAYFIELD RD.

FA 1-9100

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

ERICKSON TOOL COMPANY

East 23rd & Hamilton Ave.

PR 1-6040

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

FORSTER SHEET METAL CO.

3420 East 134th Street

WA 1-9393

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

POLSTER FURNITURE COMPANY

3910 Lorain Avenue

Call ME 1-1303

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons
J. & E. FABRICATING CO.

CUSTOM BUILT FORMICA SINK TOPS and BAR TOPS

1970 East 84th St.

SW 1-2711

GREETINGS and BEST WISHES

MELROSE DISTILLERS, INC.

GOLDEN WEDDING — ECHO SPRINGS
OLD CHARTER — CASCADE — MELROSE PARE.
PLEASE PATRONIZE THESE BRANDS

1105 Shester Avenue

CH 1-6942

GREETINGS and BEST WISHES

To the Lithuanian People
For a Pleasant Holiday

C. WILLIAM O'NEIL

NAUJAI IŠRINKTAS OHIO

GUBERNATORIUS

KAS

UŽSISAKĖ

DIRVĄ —

TAS NESIGAILEJO!

ROBERT E. STUMPF

KITCHEN MAID MESA

21855 Lorain Avenue

West Side Market House Stand No. 13

S. S. Kresge Co. 55th & Broadway

S. S. Kresge Co. East 4th & Euclid

KITCHEN MAID MESA

Parmatown 7461 Ridgewood Drive

Main Plant and Office WO 1-8061

Kalba Vengrijos laisvės kovotojas

Mes nepasiduosime — tarė vienas iš Vengrijos Laisvės kovotojų vadų. Tai Ispban Laszlo, turintis 21 metus ir vadovavęs 5,000 sukilėlių vienetai.

Jis nedidelio ūgio, tvirtai sudėtas tamsiaplaukis, kalbas aiškiai, ryžtingai ir ugningai. Teko girdėti jį kalbant Chicagos Universitete, dideliame studentų susirinkime. Kalbant jo žodžius dažnai sekė ilgi plojimai ir neginčijamas simpatijos vengrų kovotojams.

Savo pranešime jis nupiešė tragiškąjį Vengrijos likimą, rusų žiaurumus ir apgavystę, vengrų sukilėlių drąsą ir pasiryžimą, patvirtindamas prisiminimus iš savo pačio pergyvenimų.

Atsakymuose į klausimus po pranešimo jis ryškiai išskėlė visą eilę įdomių minčių ir problemų, su kuriomis pravartu ir mums susipažinti.

— Ko siekė sukilėliai Vengrijoje? Ar jie norėjo atstatyti senąjį adm. Horthy režimą?

— Sukilimas neturėjo intencijos gražinti senąjį režimą. Žmonės troško laisvės ir demokratinės politinės sistemos, kurioje visos grupės turėtų lygias teises ir galimybes.

Skelbimas, kad sukilimas buvo fašistinis ar antisemitinis yra tik komunistų propaganda. Eilė žydų kovojo kartu su juo, nors jų buvo ir kitoje pusėje. Kai prie sienos atsirado vienas žymus vengrų emigrantų veikėjas, jis nebuvo įsileistas į Vengriją, nes jis buvo buvęs senosios adm. Horthy valdžios aukštas pareigūnas. Žmonės siekė tikrai laisvės.

— Ar Voice of America ir Radio Free Europe prisidėjo prie sukilimo uždegimo ir klaidingų vilčių davimo?

— Tiesioginių raginimų sukilti ir paramos žadėjimo nebuvo, tačiau programos iš dalies prisidėjo prie suteiktimo iliuzinių vilčių. Tačiau bendrai, niekas netiki Radio Free Europe teikiama žiniomis ir į jas nekreipia dėmesio. Iki šio laiko buvo galima visuomet pasitikėti BBC, Anglijoje siunčiamomis žiniomis (šis įdomus pasisakymas salėje iššaukė plojimą).

— Ar buvo Vengrijoje kokia pagrindžio organizacija?

— Jis mano, kad ne. Bent jam tokia nebuvo žinoma. Visi žmonės sukiilo vieningai. Nebuvimas centrinės sukilėlių vadovybės buvo viena iš klaidų sukilimo vedime.

Ar buvo kreiptasi pagalbos iš kitų pavergtųjų tautų, matant, kad JAV ir kitos Vakarų valstybės vistiek nepadeda?

— Ne, buvo pasikliauta savo jėgomis. Kitiems buvo palikta patiems apsispręsti ką daryti. Kiekviena pavergtą tautą turi savo vargus ir problemas.

— Ar britų ir prancūzų užpuolimas Sueso pakenkė Vengrijos sukilimui?

— Didžioji Britanija ir Prancūzija negalėjo nieko blogesnio padaryti Vengrijai ir visam laisvajam pasauliui, kaip tuo pat metu užpulti Egiptą.

— Kuo būtų galima padėti Vengrijai dabar?

— Pirmiausia visi žmonės vienu balsu turėtų telegramomis, laiškais užversti Jungtinių Tautų atstovus, JAV vyriausybę raginant tuojau priversti Rusiją sustabdyti savo smurto veiksmus Vengrijoje. Stipri pasaulio opinija gali paveikti Rusiją.

— Toliau Jungtinės Tautos turėtų nustoti vien tik kalbėti, bet

turi veikti. Turėtų būti išneštos tokios rezolucijos, kurios priverstų rusų kariuomenę pasitraukti iš Vengrijos.

Jungtinės Tautos sakosi stovinčios už taiką, laisvę, saugumą. — Kur yra taika? Ar tik tada, kai visi žmonės yra nužudyti ir nebegali prabilti?

— Kur yra laisvė? Ar kai žmonės yra žudomi, tremiami, kalinami, jog jie nori laisvai gyventi.

— Kur yra pasaulio saugumas? Ar tai, kas įvyko Vengrijoje neparodo pasauliui kas jo laukia? Kaip gali Anglija ir Amerika jaustis saugiai dabar?

— Mes neprrašome iš JAV ginklų ir savanorių. Bet Amerikos vyriausybė neturėtų oficialiai sakyti, jog jei tokių savanorių atsirastų, tai jie automatiškai prarastų JAV pilietybę, ar kad JAV niekad nedarys ginkluotos intervencijos Vengrijoje. Tokie pasisakymai tikrai skatina komunistus.

— Bet svarbiausia, kad visi žmonės pakeltų savo balsą protestuodami prieš Vengrijos likimą. Vengrija neturi būti užmiršta, o tuomet ji prisikels vėl laisva.

Tais žodžiais jaunas vengrų sukilėlių vadas baigė savo pranešimą. Artimu laiku I. Laszlo numato grįžti į Vengriją, nes jis jaučiasi, jog jo vieta yra ten, tarp jo kovos draugų. Iš dalies jis jaučiasi lyg ir bėglys iš kovos lauko, nors jis ir buvo sukilėlių pasiūstas į JAV, kad čia bandytų suorganizuoti efektyvią paramą Vengrijai. Atvirai pasakius, jis yra nusivylęs Jungtinėmis Tautomis ir laisvojo pasaulio vyriausybių laikysena.

**CLEVELANDO LIETUVIŲ
RADIO KLUBAS**

LINKI LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ 1957 METŲ
visoms lietuvių radijo programoms, maloniems rėmėjams ir klausytojams

Klausykites mūsų radijo dviejų
KALĖDINIŲ PROGRAMŲ
penktadienį, gruodžio 21 d., 7:00 - 8:00 v. vak. ir KALĖDŲ DIENĄ,
gruodžio 25 d., 7:30 - 8:00 v. vak.
per WDOX banga 1260

Mūsų jėgų reikia lietuvių tautos ir Lietuvos ateičiai

Užverčiame 1956 metų lapą

Šie metal Lietuvos laisvės dar nepriartino. Priešingai: Vengrų tautos sukilimo kruvinas malšinimas parodė komunistų užmačias eiti priespaudos, žudynių ir melo keliu. Taip pat galėjome konstatuoti, kad Vakarų pasaulio laisvės pažadai tėra niekas daugiau kaip gražūs, bet neatsakingi žodžiai. Tačiau pavergtųjų krauju laistoma laisvės sėkla sudigs ir išaugs. Čia glūdi ir mūsų Lietuvos prisikėlimo viltis, tad visi šiam prisikėlimui energingai bei ryžtingai dirbkime ir toliau.

Lietuvių Bendruomenė šiais metais kad ir pamažu, bet nuosekliai ėjo stiprėjimo keliu. Ji rodė vieningas ir sutartinis darbas apylinkėse, apygardose bei kituose Bendruomenės jungtiniuose. O pirmojo Kultūros Kongreso suorganizavimą reikia laikyti ypačiai stambiai įvykiu laisvojo pasaulio lietuvių žygiuose: juo buvo priminta tautinė ir kultūrinė mūsų misija lietuvių tautą ištiklusioje didžiojoje nelaimėje. Mūsų troškimas — kad Kultūros Kongreso mintys ir nutarimai virstų gyvenimu, darbais ir naujais laimėjimais.

Kitas didysis lietuvių užsimojimas, įvykdytas taip pat šiais metais, buvo visuotinė Dainų šventė. Tai buvo galinga lietuvių dainos, vienybės ir pasiryžimo demonstracija, išsiveržus gyvosios Lietuvos Tautos dvasios jėga. Kad ir tiesiogiai Bendruomenės organų nerengiami, bet aktyviai jos remiami, Dainų šventė nusipelnė ypatingo mūsų pasigėrėjimo. Lygiai Lietuvių Bendruomenė geris ir tais lietuviams, kurie tautinės gyvybės ugnį kurstė lietuviškos šviesos skleidimu mūsų vargo ir kitose mokyklose, dainomis ir vaidinimais lietuviškuose mūsų parengimuose, veikla jaunimo ir sporto organizacijose, straipsniais, mokslo, meno ir literatūros kūriniams mūsų spaudoje, knygose bei parodose, savo darbais lietuvių organizacijose bei draugijose, tautinės kultūros reprezentacija kitataučių tarpe. Visa tai rodo, kad esame kultūringos tautos vaikai, kurių dvasia ilgisi vertybių ir jas kuria.

Bet neobjektyvūs būtume nepastebėdami, kad mūsų dalis gėdingai pasitraukia iš lietuviško gyvenimo. Šitą mūsų tautai daromą skriaudą ir nuostolį stebi-

me su dideliu rūpesčiu ir širdies skausmu. Tai primindami dezeratyruojantiems, tautinio darbo pozicijose besilaikantiems kviečiame dar labiau suburti savo jėgas. Jų reikia lietuvių Tautos ir Lietuvos ateičiai!

Tai sutampa su Lietuvių Bendruomenės siekimais ir darbu. Todėl sveikindami visus Amerikos lietuvius Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga, kartu su nuoširdžiausiais asmeninio džiaugsmo bei laimės ir Dievo

palaimos linkėjimais Jums primename ir bendruomeninę pareigą: stiprinkime ir ugdykime JAV Lietuvių Bendruomenę, remkime moraliai ir materialiai jos pastangas ir darbą.

Taip pat nuoširdžiausi mūsų sveikinimai bei linkėjimai ir viso laisvojo pasaulio bei vergiją kenčiantiems lietuviams.

Vardan tos Lietuvos!

JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

The Rich Auto Body
BODY AND FENDER WORK
General Repairing
FRANK RICH, PROP.
1078 East 64th St.
We are the Owners
TOM'S GARAGE
1080 East 64th St. HE 1-9231

Džiaugsmo šventem...

Šventėms atėjus, draugams lankant, vaikučių puotai... turėk visad Coke po ranka. Turėk daug! Sau ir visiems, kurie atsilankys... turėk Coca-Cola per visas džiaugsmingas šventes.

"Coke" is a registered trade-mark.
Copyright 1956 The Coca-Cola Company.

Bottled under authority of
The Coca-Cola Company by

Coke
į namus!
Parsinešk

THE CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY

Iš anglų kalbos vertė J. NAVICKAITĖ

Išminčių dovana

O. HENRY

William Sydney Porter (1862-1910), literatūroje žinomas O. Henry slapyvardžiu, yra vienas iš populiariausių novelių (short-story) rašytojų Amerikoje. Nuo banko tarnautojo ligi kalinio jis išbandė įvairias profesijas. Jo tragiškas gyvenimas davė jam progos giliau pažinti žmogaus sielą. Nekartą apkaltintas žurnalistiniu stiliumi O. Henry vis dėlto sugebėjo suteikti savo kūriniams nemirtingumo galią. Anot Christopher Morley "O. Henry neturėjo talento, bet buvo genijus."

Vert.

Vienas doleris ir aštuoniasdešimt septyni centai. Tai buvo viskas. Šiašiasdešimt iš jų buvo po centą. Centai sutaupyti po vieną ar po du pas smulkių prekių krautuvininką, daržovių pardavėją ar mėsininką išsiderant juos paraudusiais skruostais, kaip kad visuomet atsitinka tokius reikalus atliekant. Tris kartus Della suskaičiavo pinigus. Vienas doleris ir aštuoniasdešimt septyni centai. O sekančią dieną jau Kalėdos.

Aiškiausiai nieko kito neliko daryti, kaip tik kristi ant mažos, nusidėvėjusios sofos ir išsiverkti. Taip Della ir padarė. O tas priverčia žmogų pagalvoti, kad gyvenimas susideda iš kuklių dalykų, verkšlenimo ir šypsenų — bet daugiausia verkšlenimo.

Kai namų šeimininkė palaipsniui pradeda rimti, pasižvalgykite po jos namus. Bu-

tas su balda is už 8 dolerius savaitei. Netikslu būtų jį pavadinti elgetišku, bet ir neperdaug apsiriktum prie tokių jį priskyre.

Apacioi prieangyje buvo laiškamams dėžutė, į kurią neateidavo jokie laiška. Ir elektrinis skambutis, iš kurio nė vieno mirtingojo pirštas neišspausių jokio garso. Virš jų buvo pridėta vizitinė kortelė — Ponas Džimas Dillingham Young.

Tas "Dillingham" buvo prikergtas tada, kai gerai laikais jo savininkui buvo mokama 30 dolerių į savaitę. Dabar, kai jo pajamos sumažėjo ligi 20 dolerių, tos raidės "Dillingham" atrodė išblukusios, tarytum jos rimtai galvotų susitraukti į kuklį ir be pretenzijų D. Bet kai Ponas Džimas Dillingham Young sugrįždavo namo ir užlipdavo į savo butą, jis būdavo vadinamas "Džimu" ir jautriai apkabiamas ponios Young, kurią mes jau pristatėm, kaip Della. Taigi viskas atrodė labai gerai.

Della pabaigė verkti ir papudravo veidą. Ji stovėjo prie lango ir žiūrėjo į pilką katina, einantį kiemo tvora. Rytą bus Kalėdos, o ji turėjo tik \$1.87 nupirkti Džimui dovaną. Ji taupė centus ištisus mėnesius — ir štai su kokia pasėka.

Dvidešimt dolerių savaitei neužtenka. Iš-

laidos buvo daug didesnė negu ji numatė. Jos juk visada būna. Tik \$1.87 nupirkti Džimui dovaną. Daug laimingų valandų ji svajojo ką nors gražaus jam padovanoti. Ką nors puikaus, reto, sidabrinio — ką nors bent truputį verto garbės būti Džimo nuosavybe.

Tarp kambario langų buvo siauras veidrodys. Galbūt jūs kada nors matėte tokį veidrodį 8 dolerių vertės bute. Labai plonas ir judrus žmogus, stebėdamas savo atspindį palangoje pirštas neišspausių jokio garso. Virš jų buvo pridėta vizitinė kortelė — Ponas Džimas Džimas Dillingham Young.

Staugiu judėsiu ji pasisuko nuo lango ir atsistojo prieš veidrodį. Jos akys žėrėjo, bet veidas išbalė. Vienu mastu paleido plaukus leisdamas jiems kristi visu ilgumu.

Džimas su žmona turėjo tik dvi nuosavybes, kuriomis jiedu labai didžiavosi. Viena jų buvo Džimo auksinis laikrodys, paveldėtas iš tėvo ir senelio, o kita — Dello plaukai. Jeigu šebos karalienė gyventų kaiminystėje, Della išleistų padžiiovinti savo plaukus per langą, kad jie savo grožiu nuslopintų Jos Didenybės brangakmenius ir dovanas. Jeigu karalius Saliamonas būtų sargu, su visais savo turtais sukrautais rūsy, Džimas kiekvieną dieną praeidamas pro jį išsitrauktų savo laikrodį, kad net karalius iš pavydo papešiotų sau barzdą.

O dabar Dello pūkūs plaukai krito apie jos liemenį, banguojantys ir blizgantys, kaip kaštoninės spalvos varpėnų kaskados. Jie siekė jai žemiau kelių ir apgaubė ją tarytum

drabužiu. Bet, netrukus ji sukėlė ir sutaisė juos greitai ir nervingu judesiu. Akimirka ji svyravo. Ir ašara, gal dvi, nulašėjo ant seno raudono kilimo.

Paskui ji apsilviko seną rudą švarką ir tokią pat skrybėlę. Apsisuko, ir vis dar su blizgėsiu akyse, nuskubėjo laiptais žemyn į gatvę.

Ten, kur ji sustojo, užrašas rodė "Ponia Sofronio. Visokių rūšių plaukai." Della užbėgo laiptais, užduso, bet susiėmė. Ponia — stambi, perdaug išblykusi, šalta — vargiai atitiko "Sofronio" vardui.

— Ar jūs nupirktumėte mano plaukus? — paklausė Della.

— Aš perku plaukus, — pasakė ponia. — Nuimkite skrybėlę ir leiskite man pasižiūrėti kaip jie atrodo.

Žemyn nubangavo kaštoninės spalvos kaskada.

— Dvidešimt dolerių, — pareiškė ponia, pakilodama įgudusia ranka.

— Duokite man juos greičiau, — pasakė Della.

Ir sekančios dvi valandos nuplasnojo ružavais sparnais. Užmirškite šią nevykusią metaforą! Della vertė krautuves ieškodama Džimui dovanos.

Ir, pagaliau, surado. Aiškiausiai ji buvo padaryta Džimui, ir niekam kitam. Tokios nebuvo nei vienos kitos krautuvės, tą ji tikrai žinojo, nes išieškojo jas visas. Tai buvo platinos grandinė, paprasta ir kukli, savo verte išreikiama svarią mase, o ne smulkia ornamentacija — taip kaip visi vertinti daik-

tai turėtų būti. Ji tikrai buvo verta laikrodžio. Tę akimirka kai Della ją pamatė ji išsyk žinojo, kad ji turi būti Džimo. Grandinė buvo panaši į jį. Ramumas ir vertė — šitas apibūdinimas tiko jiems abiems. Dvidešimt viena dolerį paėmė už ją, ir ji grįžo namo su 87 rentais. Su šia grandine prie laikrodžio Džimas stengsis sužinoti laiką bent kokio draugijoj. Kaip puikus tas laikrodys bebūtų, Džimas dažnai drovėdavosi į jį pasižiūrėti. Ir tai tik dėl to odinio diržo, kurį jis turėjo vietoj grandinės.

Kai Della sugrįžo namo, jos apsvaigimas pradėjo slūgti ir užleisti vietą protui. Ji ištraukė plaukams sukti reples, užžiebė gazą, ir pradėjo taisyti nuostolius, padarytus iš geros širdies ir meilės. O štai yra visada milžiniškas uždavinys, brangūs draugai, milžiniškas uždavinys.

Per keturiasdešimt minučių Dello galva buvo padengta mažomis, tankiomis garbanėlėmis, kurios jai suteikė išdykusio vaikiško išvaizdą.

Ji žiūrėjo į savo atspindį vaidrodyje ilgai, tiriančiai ir kritiškai.

— Jeigu Džimas manęs neužmus prieš pasižiūrėjęs antrą kartą, — ji sau pasakė, — jis pasakys, kad aš atrodau panaši į Coney Island šokėją. Bet ką aš galėjau padaryti! O, ką gi aš galėjau daryti su doleriu ir aštuoniašimtimi septyniais centais?

(B. d.)

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons HUB MOTORS FORD DEALER

APZIOREK NAUJŲ LINIJŲ
1957 FORD AUTOMOBILIŲ
14309 KINSMAN RD. LO 1-8000

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
For a Pleasant Holiday

GEORGE VERNICK
CONTRACTOR

22750 Hadden Road KE 1-6051

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

THOMAS J. JENKINS

General Insurance

1225 National City Bank Bldg. MA 15644

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

G. W. OSTROM

General Insurance

21930 Lake Shore Blvd. RE 1-2882

Geriausie sveikinimai draugams ir rėmėjams

THE FRED P. THOMAS CO.

General Insurance

Bernie Mull sec'y

8718 Carnegie Ave. SW 5-0066

BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

**IDEAL BUILDERS SUPPLY AND
FUEL COMPANY**

4720 BROOKPARK SH 1-1600

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

PERKAL'S DELICATESSEN

WHERE YOU GET THE FINEST IN DELICATESSENS

885 East 105th St. Corner Yale Ave. GL 1-1572

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons

HELEN'S GREEN DARBY CORNER BAR

SERVING THE FINEST CHOICE WINE — LIQUOR — BEER

East 142nd & Lake Shore Blvd. IV 1-9503 — KE 1-3191

Greetings to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

**SCOTT
5c AND 10c STORE**
7036 Superior Avenue

Kai stojant į universitetą reikėjo seniūnijos sutikimo

Prof. Prano Gudavičiaus-Gudo išgyventi laikai

BALYS VYLIAUDAS

II

Čiuożykla ir demokratija. Gimnazijos mokiniai žiemą įruošdavo savo čiuożyklą, kuriai vadovaudavo trys mokinių rinkti direktoriai. Paprastai direktoriais būdavo 2 vokiečių baronų ir 1 lenkų bajorų kilmės vyresniųjų klasių mokiniai.

Kartą, išrinkus į "direktorius" 2 vokiečius ir 1 latvij — muziką, vokiečiai, kaip baronai, atsisakė su muziku drauge dirbti. Po to įvykusiame susirinkime, kurį prižiūrėjo mokytojai, direktoriais buvo išrinkti 2 latviai ir 1 lietuvis, taigi visi muzikai.

Nuo to laiko lietuviai ir latviai suartėjo, pradėjo keistis knygomis ir t.t. Tai visus paveikė demokratiška linkme ir padėjo įsivyrėti socialistiškai dvasiai. Čiuożykla per metus duodavo apie 1000 rublių pelno, kurį panaudodavo neturintiems mokiniams šelpti.

Svedai. Tuo metu į Mintaują daug susirinkdavo jaunuolių, kurie privatiškai pasirengę, eksterne laikydavo egzaminus 4 klasių pažymėjimui gauti, nes tuo metu 4 klasių cenzo asmens galėdavo stoti į kunigų seminarijas, apsiekti ar šiaipiau pradėti savarankišką gyvenimą.

Privatiškai besiruošiančius egzaminams čia tada visi vadindavo "svedais". Juos daugiausia mokydavo tos pačios Mintaujos gimnazijos mokiniai ir užsidirbdavo pinigų mokslui eiti.

Nuo 4 klasės ir Gudavičius mokėsi savomis pajėgomis, t. y. iš tų lėšų, kurias gaudavo už "svedų" mokymą. Tuos vadinamuosius "svedus" daugiausia sudarydavo labai nerimtas elementas. Dažniausiai jie ten ne tik nieko neišmokdavo, bet daugiau demoralizuodavosi ir, egzaminų neįlaikę, grįžę į namus dėdavosi išminčiai, net pamiršę savo kalbą ir mėgindavo tik lotyniškai kalbėti, parvažiavę į namus tėvui jau sakydavo: "Patrum patrum, durum atidarum!"

Mokinių gyvenimas. Gimnazijos mokiniai galėdavo apsigyventi tik tose šeimose, kurias patinkdavo gimnazijos direktorius. Šeiminkės nebuvo labai stropios ir sąžiningos mokinių atvilgiu.

Tėvai savo vaikų dažnai aplanti negalėdavo, todėl juos maitindavo gana prastai. Jei mokysis norėdavo pakeisti butą, nutatyta tvarka turėdavo apie tai eimininkei pranešti prieš 2 mėnesius. Tokiu atveju tuos du mėnesius dar praeitai maitindavo. Š karto nuperka, būdavo, bandelių 2 mėnesiams ir jomis šeria. Bandelės per tokį laiką taip suzendavo, kad pagaliau nebeįdoma būdavo valgyti. Mokiniai, kas išsinešę į aikštę, mitydavo ir laisdamo sviedinio vietoje iki jos iškėmė išdukdavo.

Tikyba. Gimnazijoje tikybą dėstė lenkiškai. Bažnyčioje pamaldos taip pat buvo lenkų kalba gimnazijos ir realinės mokyklos mokiniams. Tačiau, iki dar gimnazija buvo vokiška, vadovaujamajį vaidmenį vaidino pastorius.

Kada gimnaziją pavertė rusiškąją gimnaziją, atsirado popas ir palengva ėmė verstis mokinius siti į cerkvę. Mokiniai į cerkvę vis dėlto nėjo, o gimnazijos vadovybė dar pradžioje smarkiai nereagavo ir jokio skandalo nekėlė. Tik vėliau, kada Gudavičius jau gimnaziją buvo baigęs, dėl tikybos iškilo skandalas, kai Smetonai vadovaujant, J. Tūbelis atsisakė kalbėti maldą rusiškai.

Draugai. Drauge su Gudavičiumi gimnazijoje mokėsi Dr. Mongirdas, Trišunolis Teišėjas Staškevičius, Stašinskas, Dr. Ma-

niūnas, latvių pasiuntinys Londono Vesmanis, buvęs Latvijos prezidentas Ulmanis, kitose žemesnėse klasėse mokėsi A. Smetona, dail. Varnas, dail. Šlapelis, J. Tūbelis, Mironas, Vaičiūška ir kiti.

Atostogos. 1895 m. birželio mėn. Gudavičius baigė gimnaziją. Parvykęs atostogų nesnaudė, bet pats dalijo slaptą spaudą baltuviams, siuvėjams ir kitiems, kurie gyveno ir dirbo kaimiečių tarpe. Taip pat aktyviai dalyvavo vietos to meto visuomeninėje gyvenime, būtent, valsčiaus atstovų sueigose, ir kovoje prieš rusų valdininkų nedorus darbus.

Kartą vadinamasis "liaudies tarpininkas" (mirovoj posrednik) pasisavino valsčiaus pinigų. Valsčiaus atstovų susirinkime, Gudavičius sukurstė atstovų reikalauti pinigų sugrąžinti. Žiauriai prispirtas valsčiaus ponas iš rankovės iškratė tuos pinigus. Tai buvo skandalas!

O be įsčių, jokių reikalų nebuvo galima kreiptis į rusų valdininkus. Kyšiai ir kyšiai! Nė pats Gudavičius to negalėjo išvengti. Ir jis kartą turėjo duoti kyšį "miravam posrednikui". Tai atsitiko tiomis aplinkybėmis.

Stojant į universitetą. Ano meto rusų nustatyta tvarka, stojant į universitetą reikėjo gauti savo seniūnijos sueigos sutikimą, būtent, ji turėjo pareikšti, kad sutinka savo narį atleisti iš valstiečių luomo. Mat, asmuo, baigęs universitetą, pereinavo į kitą aukštesnį visuomenės luomą. Tam reikėjo viešo seniūnijos susirinkimo nutarimo. Tą nutarimą turėjo tvirtinti "liaudies tarpininkas" (mirovoj posrednik). Taigi reikėjo atlikti tam tikrą procedūrą.

Be abejonų, seniūnija lengvai sutiko Gudavičių atleisti iš valstiečių luomo bet gi "mirovoj posrednik" glėjo su tuo nesutikti. Mirovoj posredniko tiesioginė pareiga buvo tarpininkauti ir užtarti valstiečius prieš bajorus. Taigi Gudavičius, gavęs seniūnijos nutarimą, liaudies tarpininkui įteikė rašymą drauge su 10 rublių kyšiu, prašydamas tą nutarimą patvirtinti ir duoti leidimą stoti į universitetą.

Pirmą kartą duodamas kyšis, Gudavičius labai jaudinosi, nes tai prieštaravo jo nusistatymui. Liaudies tarpininkas prieš šviesą pažiūrėjęs į prašymą ir tarp lapų pamatę 10 rublių banknotų siluetą, nė usės žodžio nesakęs Gudavičiaus prašymą patenkino. Tokiu būdu tsivėrė durys į Universitetą.

GUDAVIČIUS — STUDENTAS

Kelionė į Petrapilį. 1895 m. rugpjūčio mė. motina įdėjo gerą puodą svies, dešrų, kitokio maisto ir reikalingos aprangos ir išleido savo sūnų į Petrapilį.

Išvažiavo į Jurbarko garlaivius. Kadangi garlaiviu veždavo ir kontrabandinės prekes, todėl pasienio kariakai kada kelevius iškratydavo. Aip atsitiko ir šį kartą.

Įvažiavus į Kauno prieplauką, įsiveržė kareiviai kratos daryti. Gudavičius šokai išsigando, nes savo dėžė drauge su visa manta vežėsi įpluoštą draudžiamosios lietuvių spaudos, bet nenusiminė, aštai pradėjo pulti kareivius, sėdamas, kad jis esąs studentas vyksta į Petrapilį ir nesiduos kareivių kratomoms. Jį, kaip studentą, galys tikrinti tik kariūkas.

Prisipyręs įkalavo iškviesti karininką. Dėž didelė, medinė, užkalta. Jei visą kariai išardys, tai kuogi jis tą dėžę užtaisys, neturėdamas joki įrankių. Be to, traukinys greituri išėiti ir tuo būdu galys pasiūti. Į šį ginčą

įsikišo ir belaukiąs vežikas: "Ką jūs, sako kareiviams, puolate studentą? Jis nekontrabandininkas! Pavėluos į traukinį." Tokiu būdu kareiviai nusileido, atlyžo. Jis skubiai įvertė savo dėžę į vežimą ir per visą Kauno miestą nuvyko į stotį. Stotyje didžiąją dėžę tuojau atidavė į bagažą ir nusiramino.

Petrapilyje. Atvykęs į Petrapilį įstojo į Universitetą — Gamtos-Matematikos Fakulteto Gamtos Skyrių. Čia jis rado lietuvių studentų ir jų įsteigtą draugiją. Netrukus ir jis įsijungė ne tik į mokslinį darbą, bet ir į studentų neviešąją veiklą.

Čia gyvenimas nebuvo toks sklandus ir lengvas. Į kelionę įdėti motinos pinigai ir maisto išteklių greitai išsibaigė. Taip nelaimingai susidėjo gyvenimo sąlygos, kad nepavyko gauti dėstyti pamokų ir nebuvo iš ko uždirbti pinigų.

Apie tris mėnesius išbuvo be pėty. Jo draugas Silvestras Šliūpas, su kuriuo drauge gyveno, taip pat neturėjo pamokų ir pinigų. Abu gyveno beveik tik duona ir arbata. Arbatą duodavo buto šeimininkė.

Labai nuostabu, sako Gudavičius, kad esant alkanam, labai traukia alkoholio kvapas ir kyla noras išgerti.

Su S. Šliūpu vaikštinėdamas gatvėse, neiškęsdavo už paskutinį skatiką nusipirkti stikluo degtinės. Išgerdavo. Gal tai dėl to, kad alkoholis duoda šiek tiek kalorijų, todėl išalkęs organizmas ir linksta prie jo. Taigi nuostabu, kad visi skurdžiai dažniausiai esti ir alkoholikai.

Vėliau pavyko gauti net gerai apmokamų pamokų — po 3 rublius už valandą. Už tris pamokas per savaitę susidarydavo 9 rubliai. Padėtis pagerėjo. S. Šliūpas taip pat gavo pamokų. Abu pradėjo gerai užkandžianti. Drauge su tuo degtinės noras išnyko.

Nuo to laiko Gudavičius daugiau niekad nebelinko į alkoholinius gėrimus, jų negėrė ir dėl to išlaikė sveikatą iki gilių senatvės.

Charkovo universitete. Išbuvęs Petrapilyje pusę metų, išvyko į Charkovo universitetą. Čia įstojo į Medicinos Fakultetą ir visomis jėgomis griebėsi studijų darbo. Kadangi buvo labai gabus ir atkakliai dirbo, todėl pasidarė vienas darbščiausių studentų Charkovo universitete. Ypač atsidėjo žmogaus anatomijos studijai.

Po kiek laiko ir profesoriai atkreipė į jį dėmesį. Jau tada jie Gudavičių numatė palikti prie anatomijos katedros. Jam pavedė atlikti anatomijos mokomuosius darbus su odontologais, kiek tai jiems buvo reikalinga. Iš to uždirbo ir pinigų. Be to, kaip stropiam studentui universitetas paskyrė stipendiją. Vadinasi, visa klostėsi ko puikiausiai. Sušvito ir ateities perspektyvos.

Tačiau Gudavičius ir čia negalėjo atsisakyti nuo visuomeninio darbo: dalyvavo ir vadovavo slaptai vietos studentų organizacijai. Jis buvo šios organizacijos politinis seniūnas. Studentai šią organizaciją vadino SS (Stanislav Stanislavovič). Bendradarbiavo su panašiomis kitų universitetų organizacijomis, kurios sudarė vieną sąjungą.

Tą veiklą labai persekiojo budrios carinės policijos akys. Prasiėjo nelaimės. Keturi kartus pašalino iš universiteto. Vieną kartą išvyjo net vieneriems metams. Paskutinį kartą, Petrapilį slaptosios policijos įsakymu, buvo išvytas iš universiteto (V semestro) be teisės stoti į bet kokią Rusijos universitetą. Gavo vilko bileto!

Naujas darbas. Išvytas iš universiteto Gudavičius nė maž nesijaudino: susirado darbo Raudonajame Kryžiuje, kuris jį pavasarį pasiuntė į Voronežo guberniją organizuoti pagalbos badujančiams. (Badas Rusijoje nebuvo naujiena).

Čia jis supirkinėjo maisto produktus, siuntė į badujančias sritis, įsteigė apie 42 valgyklas ir t.t. Tokį darbą dirbdamas, susi-

Best Wishes to Our Friends and Patrons

HAVE DRY CLEANING DONE
YOUR DRY CLEANING NOW

IN OUR NEW MODERN PLANT

SHIRT LAUNDRY SERVICE

WE PICK UP AND DELIVER

METZGER'S DRY CLEANING

16708 KINSMAN

LO 1-6666

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ROBBINS PLUMBING CO.

PLUMBING CONTRACTOR

16305 Throckley

Phone LO 1-7737

GREETINGS and BEST WISHES

CALIFORNIA FRUIT MARKET

THE FINEST FRUITS AT THE LOWEST PRICES

7916 St. Clair Ave.

HE 1 3877

H. Cowan, Ben Zide, Prop.

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons

MAC'S CAFE

SERVING THE FINEST WINE LIQUOR AND BEER

10200 ST. CLAIR AVE.

MU 1-9633

Sveikinimai ir geriausie sveikinimai mūsų draugams ir rėmėjams

G. & E. DRY CLEANING

WHERE YOU GET THE FINEST CLEANING

12917 UNION AVE.

Call WA 1-7934

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

ARMSTRONG'S SERVICE STATION

WHERE YOU GET THE FINEST SERVICE

11827 KINSMAN RD.

LO 1-9651

pažino su rusų liaudimi, kuri buvo tamsi ir nuskurdusi. Įgijo gerą patyrimą visuomeniniam darbui.

Į užsienį. Atlikęs Voronežo gubernijoje pavestas pareigas, grįžo į Lietuvą, į savo tėviškę. Čia susirado mokinių, kuriuos privačiai mokydamas užsidirbo pinigų pradėsimoms studijoms užsienyje.

Rusijos aukštųjų mokyklų durys jam buvo jau uždarytos. Išvykti į užsienį kliudė karinė prievolė. Tam tikromis pastangomis iš karinės prievolės pavyko išsiskirti. Susidarė sąlygos bandyti ieškoti leidimo išvykti į užsienį.

Atvykęs į Kauną, gubernatoriui įteikė prašymą pasui gauti. Kai kanceliarijoje paklausė, kas jis esąs ir ko vyksta į Vokietiją, jis nesvyruodamas atsakė: esu šaltkalvis ir vykstu į Vokietiją pasipraktikuoti vokiečių fabrikuose. Pagaliau, kai paruošė prašymą, paklausė, ar mokąs pasirašyti. Čia Gudavičius vos susilaikė neprapliupęs juoku. Tokia drąsia laikysena pavyko gauti pasą ir apeiti visas galėjusias iškilti kliūtis, ryšium su jo veikla Rusijoje studijų metu.

Berlyne. 1902 m. rudenį Gudavičius atvyko į Berlyną. Universitetui įteikė visų savo dokumentų vertimus ir prašė priimti į Medicinos Fakulteto VI semestrą. Kadangi turimuose dokumentuose buvo įrašyta, jog jis yra išvytas iš Charkovo universiteto (V semestro pabaigęs) dėl priešingos politinės veiklos, rektoriui pasidarė nepatogu Gudavičių priimti į universitetą.

Rektorius aiškiai pasakė: "Čia, Berlyne, yra jūsų valstybės pa-

siuntinys, todėl mums Tamsta, kaip neištikimą savajai valstybei, būtų nepatogu čia laikyti. Geriau būtų, jei Tamsta mėgintum įstoti į liberališkąjį Heidelbergo arba Freiburgo universitetą."

Niekio nepadaręs, Gudavičius atsiėmė dokumentus ir išėjo, bet nenusiminė, kaip ir visada nenusimindavo ir blogiausiose sąlygose. Po poros savaičių paruošęs brandos atestato vertimą, iš naujo rektoriui padavė prašymą, prašydamas priimti studentu. Triukšas pavyko. Be jokių kliūčių priėmė į Berlyno universiteto Medicinos Fakultetą.

Turėdamas pakankamai drąsos, atvykęs į universitetą ištraukė anksčiau įteiktus ir atsiimtus Charkovo universiteto dokumentų vertimus ir pareikalavo priimti ne į I, bet į VI semestrą, nes visi priėmimo formalumai jau buvo atlikti.

Berlyne Gudavičius dirbo dar stropiau ir rimčiau negu Charkove. Čia reikėjo gerai išmokti vokiečių kalbą, prisitaikyti prie vokieškos universiteto tvarkos ir atsidėjus vežti visą studijų našą.

Medicinos daktaras, 1905 metais baigęs medicinos mokslus Berlyno universitete ir parašė disertaciją, bet jos ginti negalėjo, nes tam truko pinigų. Nutatyta tvarka disertacija reikėjo išspausdinti, ko jis tuo metu finansiškai negalėjo padaryti. Išėiti rado ir čia. Parašyta disertacija pardavė vienam negabiam vilniečiui studentui už 2000 markių ir, parašęs antrą, gavo medicinos daktaro laipsnį. (B. d.)

Suomija ir Lietuva stiprino ryšius

(Mūsų bendradarbio Suomijoje)

1937 metais Suomijos - Lietuvos santykiuose nebuvo kokių ypatingai svarbių įvykių, bet šis tas nusidavė ir tais metais. Vasario mėn. pabaigoje Strindbergo salone Helsinkyje buvo surengta nedidelė lietuvių meno paroda. Joje dalyvavo Rimtas Kalpokas ir mūsų straipsniuose jau minėtoji Marija Minginaitė (Mary von Mingin).

Parodos proga Dr. Oeller pakvietė pas save vadovaujamus Suomijos sostinės spaudos meno kritikus ir tuo būdu įgalino juos asmeniškai susipažinti su lietuvių dailininkais. Parodoje, be to, buvo išstatyti keli lietuvių liaudies kūrybos eksponatai.

Paroda turėjo nemažą pasisekimo. Vienas žinomas meno kritikas rašė: "Rimtas Kalpokas yra tipingas savo krašto dailės atstovas, jo kolekcija jį rodo esant inteligentiško jauno dailininko. Mary von Mingin vaizduoja su gera rutina peizažus ir figūras. Jos portretai išreiškia charakterius simpatingu būdu, todėl jie yra taip mėgiami ir vertinami".

"Lietuvos Aidas" rašė: "Paroda buvo teigiamas mūsų meno žingsnis Suomijoje, davęs gražių vaisių."

1937 m. pulk. Jakutis buvo atšauktas ir jo įpėdiniu kaipo karo atstovu Rygoje, Taline ir Helsinkyje buvo paskirtas pulk. Povilas Meškauskas. Kai jis pirmą kartą atvyko į Helsinkį, gen. konsulas Dr. Oeller suruošė vakarienę, į kurią pakvietė aukštuosius suomių generalinio štabo karininkus.

1937 m. lapkričio mėn. Helsinkyje įvyko šiaurės ir Pabaltijo valstybių intelektualinio bendradarbiavimo komisijų konferencija, kurioje, tarp kita, Dr. A. Trimakas referavo klausimą apie kultūrinio bendradarbiavimo sutarčių sudarymą. Lietuvos delegacijai buvo pavesta parengti pasiūlymą sutarčiai sudaryti dėl kultūrinio bendradarbiavimo tarp šiaurės ir Pabaltijo valstybių.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 20 metų sukaktuvinių metų pasizymėjimo dar didesniu santykių pagyvimu tarp abiejų valstybių. Vasario 16 dieną buvo paminėta ypatingai iškilingai. Visi žymiausi Helsinkio ir provincijos laikraščiai paskelbė straipsnius, kuriuose buvo išsamiai nušviesta Lietuvos sukakties reikšmė. Suomijos radiofonas davė idomią lietuvišką programą, o Lietuvos gen. konsulas ir ponis Oeller surengė pas save gausiems Lietuvos bičiuliams iškilingą vakarienę.

1938 m. kovo mėn. iš Lietuvos atvyko studentų korporacijos "Virgines Baltiensis" ekskursija.

Balandžio mėn. buvo vedamos prekybos derybos tarp Suomijos ir Lietuvos. Lietuvių delegacijai vadovavo p. Vincas Balickas, sekretoriavo p. Vladas Žilinskas. Pirmą prekybos sutartį buvo pasirašyta 1928 m. Dabar ji buvo papildyta, Lietuva išveždavo daugiausia javų ir arklių, o įveždavo pramonės dirbinius, kaip antai separatorius, motorus, virimo aparatus, peilius, popierį, celiulozę, stiklą ir porcelaną.

Liepos mėn. į Suomiją studijų tikslais atvyko Lietuvos kariuomenės pulk. Birutis ir majoras Račiūnas. Tą patį mėnį į Helsinkį atvyko rašytoja Antanina Zagrakalnienė. Ji norėjo susipažinti su suomių rašytojais, kurių veikalus ji ketino versti į lietuvių kalbą. Jau anksčiau, padedama Lietuvos konsulato, ji išvertė Mailos Talvio, Runaro Schildro ir kitų romanus. Konsulatas padėjo jai sueiti į pažintį su visa eile suomių rašytojų.

Tuo pat metu Suomijoje lankėsi keli kiti lietuvių rašytojai, kurių tarpe Antanas Vaičiūlai-

tis, Antanas Venclova, K. J. Prunskis ir kt. Rugpjūčio mėn. po Suomiją važinėjo rašytoja Sofija Čiurlionienė. Konsulas Dr. Oeller iškėlė jos garbei pietus, į kuriuos, tarp kitų, pakvietė suomių rašytojų sąjungos pirmininką Irjoe Soini ir suomių moterų šaulių (Lotta) organizacijos vadę Fanni Luukkonen.

Liepos mėn. į Suomiją atvyko Lietuvos Turizmo Sąjungos ekskursija. Jos dalyviai išbuvo nuo liepos 15 iki 25 d. ir aplankė žinomias Suomijos vietas. Ekskursijos vadovas buvo p. Beleckas iš Valstybės Radiofono, o jos dalyvių tarpe buvo rašytojas A. Vienuolis. Šiaip ekskursiją sudarė mokytojai, advokatai, gydytojai ir valdininkai. Helsinkyje ekskursantai svečiavosi pas prof. Mikkolą su ponis ir aplankė prof. Niemi kapą.

Rugpjūčio mėn. Helsinkyje vyko suomių ir pabaltiečių gydytojų kongresas. Iš Pabaltijo atvyko 140 gydytojų, bet iš Lietuvos dalyvavo tik keturi gydytojai, būtent, du kariniai ir du civiliniai medikai iš gydytojų korporacijos "Fraternitas Lithuaniae". Dr. B. Matulionis buvo išrinktas kongreso vicepirmininku. Lietuviai aplankė prof. Niemi kapą ir padėjo kelias rūtas, kurias atsiuntė kan. Sabaliauskas.

Rugsėjo mėn. Helsinkyje įvyko futbolo rungtynės tarp Lietuvos ir Suomijos, kurias laimėjo suomiiai 3:1. Suomiių futbolo sąjungos pirmininkas inž. Erik von Frenckell (kuris 1952 m. buvo vyriausias olimpinis žaidimų Helsinkyje organizatorius) gyrė vaišių metu lietuvių žaidikus, ypač vartininką Skalskį ir dešinią puolėją Gudelį. Tą patį mėnesį Suomiją lankė keli Lietuvos burmistrai, vadovaujami Kauno burmistro Merkio.

Suomijos nepriklausomybės paskelbimo sukakties proga, 1938 m. gruodžio 8 d. Kaune buvo išleistas jaunųjų suomių ra-

Kada tikra kariuomenė

(Atkelta iš 1 psl.)

Iki šių dienų dar negirdėtame skaičiuje "savanorių" buvo Korėjoje. Kada šiaur. Korėjos komunistams sąjungininkų kariuomenė sudavė mirtiną smūgį, tada kom. Kinija metė ten pusmilijoninę armiją ir pavadino ją "savanoriais".

Niekas neužginčijo, kad tai nebuvo savanoriai, o reguliari kariuomenė. Keista, kad J.T.O. ir J. A. Valstybės su tokiu pavadinimu sutiko. Kodėl? J. A. V. žiūrėjo grynai iš politinės pusės, nenorėjo įsivelti į karą prieš kom. Kiniją, nes jeigu būtų pripažinta, kad turi reikalą ne su

šytojų antologija "Šeši suomiai". Knygą Dr. Oellerio iniciatyva išleido Spaudos Fondas ir ją išvertė bei redagavo Jonas Šimkus.

Antologijon buvo sudėtos šių rašytojų apysakos: Toivo Pekkanen, dabar suomių akademijos narys; Mika Waltari, vėliau visame pasaulyje pagarsėjusio romano "Sinuhe" autorius; Unto Seppäen, žinomo romano "Markku ir jo giminė", vaizduojančio Karelijos sąsiaurio gyvenimą, autorius (mirė 1954 m.); Pentti Haanpae, Heikki Toppila ir jaunas švediškas rašys modernistas Henrik Parland, miręs Kaune 1930 metais. Šia proga tenka pastebėti, kad Dr. Oeller, paskatintas ministerio Jurgio Savickio, išvertė į švedų kalbą lietuvių rašytojų rinktinę apysakas. Knyga "Lituiska Noveller" buvo išleista Stockholme 1940 m., kai Lietuva jau nebebuvo laisva.

Kadangi 1938 m. buvo paskutinieji Lietuvos generalinio garbės konsulato Suomijoje normalinės veiklos metai, tai skaičiais parodysimė jo darbo apimtį. Konsulatas per metus parašė ir gavė 1880 raštų, suteikė 1128 vizas, išdavė 10 pasų ir pateikė spaudai 310 straipsnių ir žinių apie Lietuvą, be to, išdavė 98 liudijimus. Apie 1930-tuosius metus Lietuvos piliečių Suomijoje buvo 120, bet šis skaičius tolygio mažėjo, vienam po kito priėmus suomių pilietybę.

"savanoriais", tai reikėtų skaičiuoti, kad kom. Kinija yra kariaujančioji prieš santarvininkus pusė. Tokiu atveju santarvininkai turėtų bombarduoti karinius objektus kom. Kinijos teritorijoje.

Nei J. A. V. nei D. Britanija su santarvininkais tokiu žygiu nesirijo. Tokiu būdu kom. Kinijos reguliari kariuomenė buvo pripažinta "savanoriais", kuri ir išgelbėjo šiaurinę Korėją.

Dabar "savanoriais" vėl atsirado naujas karo veiksmams teatras: Artimieji Rytai. Įvykiai parodė, kad iš visų arabų valstybių, Egipto kariuomenė būdama skaitlingiausia ir geriausiai apginkluota, buvo tragiškai silpnutė prieš anglų-prancūzų ir izraelitų kariuomenes. Ginkluota akcija aprėžtame terene labai greitai tempu galėjo sunaikinti Egipto, taipogi ir visų arabų valstybių visas karines jėgas. Pirmieji smūgiai pasirodė tokie skaudūs Egiptui ir jeigu karo veiksmai užsitęstų dar kelias dienas, tai Nasserui būtų užsibaigę katastrofiškai.

Egiptas išvengė katastrofos tik dėl greitos J. T. akcijos. Ir čia Maskva suvadino žymią ro-

lę. Kaip Korėjoje buvo išgelbėta ir buvo duotas laikas persiorganizuoti komunistinei armijai tik paliaubos, taip ir Egipte išgelbėjo Nasserį tik greitas karo veiksmų sustabdymas.

Dėl karo veiksmų sustabdymo Egipte Maskva išlošė jai reikalingą laiką sekantiems pasirušimams.

Maskva daug kalba ir neva gina Egipto interesus, o tikrumoje ji deda visas pastangas ne tik savo padėti ten išlaikyti, bet dar daugiau praplėsti, kad visas Art. Rytų arabiškas valstybes paimtų savo žinion.

Tik ant arabų valstybių nepriklausomybės griūvėsių tame rajone Maskva nori sudaryti naują komunistinį bloką. Todėl tame rajone Maskvai būtina yra reikalingas karas. Ar tas arabams patinka ar ne, Maskva visai į tai nekreipia dėmesio.

Oficialiai paskelbtas karas greis, kad gali persimesti ir į kitus rajonus, kitos valstybės gali padaryti ginkluotą intervenciją, bet toks nepaskelbtas karas yra gera proga išbandyti naujoviškus ginklus, organizaciją, jėgas, kareivių vertę ir t.t.

Visiems politikams ir karo ži-

DOVANOS IDĖJA

Pratęsiamas telefonas

Patogus extra telefonas ir kaštuoja tiktai 85 c. per mėnesį, pridėdant įvedimo kainą. Puiki dovana šeimai ar draugams.

Šaukite mūsų Business Office dėl informacijos

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

KRAUTUVĖS VALANDOS: KETVIRTAD.

IR PENKTAD. 10 A. M. IKI 9 P. M.

Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps

the MAY co's BASEMENT store

Švelnūs... Gražūs...

ORLON IR DYNEL

Fur - Like Paltai

Reguliariai \$79

\$49

Daug, daug stilių

- Caramel
- Black Frost
- Rudas
- Platinum
- Charcoal
- Beige
- Juodas

Tikri madų lobiai, grožis ir šiluma! Padaryti iš Orlon ir Dynel, kiekvienas paltas yra lengvas. Puikūs Fivvies tipo pamušalai, jūsų garantija dėl kokybės! Taip gražūs, ir elegantiški! Didelis stilių pasirinkimas, dydžiai nuo 6 iki 18.

The May Co.'s Basement Misses' and Women's Coat Department

novams yra aišku, kad be užsienio intervencijos pilietinis karas Ispanijoje galėjo tęstis tik kelis, bet ne 33 mėnesius ir nebūtų buvęs toks kraujingas. Panaši situacija yra ir Art. Rytuose. Jeigu nė viena valstybė net ir betarpiškai nesikištų į jų vidaus reikalus, tai Art. Rytų valstybės taiklia būdu sureguliuotų visus ginčytinus klausimus ir tame rajone prasidėtų ramus ir taikingas gyvenimas.

K. M. J. Šarūnas

Mano ypatinga padėka priklauso buv. LSB Vyriausiajam Skautininkui ir dabartiniam LSS Tarybos Pirmininkui v. s. Vytautui Čepui, kuris mane prieš 6 metus paskatino imtis "Sk. A." redagavimo darbo ir nuolat patarimais, ypač sunkesniais momentais, padėdavo.

Tegu aūga, stiprėja ir gražėja mūsų mielas "Skautų Aidas"!

ŠVENTINIAI SVEIKINIMAI

(sks) Sesių ir Brolijų Vyriausieji Skautininkai siunčia savo šventinius sveikinimus skautams ir skautams.

Vyr. sktn. O. Zailskienė rašo:

"Štai ir vėl šv. Kalėdos ir Naujieji 1957 Metai čia pat. Šia proga priimkite mano ir Sesių Vadijos bent trumpą Kūdikėlio Jėzaus šventės sveikinimą ir geriausius linkėjimus Naujuosiuose 1957 Metuose.

Atėinantieji metai pareikalaus iš mūsų didelio ir kruopštaus darbo. Tikim, kad Jūs kaip iki šiol, taip ir toliau būsite mielos ir darbščios. Stengsitės bendromis jėgomis dar aukščiau pakelti skautišką lygį vienetuose ir dar kaitriau įžiebtį savo širdyse Dievo, Tėvynės ir Artimo meilės žiburėlį."

Vyr. sktn. Stp. Kairys sveikina skautus:

"Šv. Kalėdų ir naujųjų 1957 Metų proga priimkite mano ir visos LSB Vadijos nuoširdžius sveikinimus ir linkėjimus.

Tegu kalėdiškos ramybės ir geros valios dvasia lydi mūsų skilčių, būrelių, valčių, draugų, laivų ir tuntų/vietininkų darbą.

Senuosius metus praeitinu lydėdami, junkimės susikaupime ir maldoje, dėkodami Gamtos Tverėjui už globą ir drauge prašydami Jo palaimos 1957 metų žygiams.

Sėkmės ir ištvermės!"

Greeting and Best Wishes To Our Friends and Patrons
HARVEY'S BARBEQUE & RESTAURANT

SERVING THE FINEST BAR-B-Q
RIBS — CHICKEN — STEAKS

13915 Cedar Rd.

ER 1-1184

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons

WYSOCKI SHELL SERVICE STATION

FOR THE BEST SERVICE SEE US
7037 HOUGH AVENUE

EN 1-8790

Greetings and Best Wishes to Our Many Friends

SIEGEL'S JEWELRY AND GIFT SHOPPE

GIFTS YOU'LL ALWAYS REMEMBER
FORMERLY 872 EAST 123rd STREET

3965 Mayfield Rd.

EV 2-4745

Greetings to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

SCHADE'S GARAGE

GENERAL REPAIRS — MOTOR TUNE UP
PROMPT ROAD SERVICE

16001 Libby Road

Maple Heights, Ohio MO 2-4030

Greetings to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

GILLETT CANDY & TOBACCO COMPANY

10210 Superior Avenue.

GA 1-2870

Sveikinimai ir linkėjimai mūsų draugams ir rėmėjams sukakties proga
MT. PLEASANT RUSSIAN TURKISH BATH HOUSE

L. LADER PROP.
WEDNESDAY IS LADIES DAY

11409 Kinsman Road

LO 1-9751

Sveikinimai ir geriausius linkėjimai mūsų draugams ir rėmėjams

GLENVILLE DAIRY

Established Over 40 Years

Homogenized Vitamin D. Milk—Grade A Products
832 East 100th Street

MU 1-6384

SENIAU IR DABAR

Kaip komunistai ruošėsi užvaldyti Ameriką

K. S. KARPIUS

VII Ekonominis komunistų spaudimas

Dr. Bella Dodd toliau pasakoja, kaip ji buvo komunistų organizacijos persekiojama ir išmesta iš partijos.

— Aš pasirošiau tolimesnėms partijos atakoms, kurios tuoj pasireiškė ekonominiams grėsinimais. Dalis mano teisių praktikos susidėjo iš unių ir partijos narių. Ir iš čia pirmiausia pajutau smūgį. Kadangi tada buvo labai išgalėję darbininkų unių-se komunistai, atėjo pas mane unių vadai pareikšdami, kad jiems mano patarnavimas daugiau bus nereikalingas. Partijos nariai, kurie buvo mano klientais atėjo į mano kabinetą su kitais advokatais, atėmė iš manęs savo einančias teismuose bylas.

Grėšiniai, neapykanta ir šmeižtai pylėsi telefonu, laiškais ir telegramomis. Daugiausia iš visai nepažįstamų. Labiausia mane skaudino panika ir persekiojimas iš tų, kuriuos laikiau savo draugais. Kai dirbau partijai, su pasididžiavimu gerėjau draugingumu šimtų draugų ir ryšių, kurie mus sijo. Dabar pasirodė, kad jokio draugiškumo komunistų tarpe nėra, ir tu esi neapkenčiamas grupiniai, pagal įsakymą iš viršaus.

Bandžiau save įtikinti, kad šis pasaulis didelis ir yra daug kitų žmonių, ne vien komunistai su kuriais galėsiu gyventi. Tačiau pasijutau lyg džiunglėse, paklydus, medžiojama.

Netrukus mano kreditoriai pradėjo spausiti, klientai dingę, ir negalėjau išlaikyti savo padarų buto, persikėliau gyventi į prastą butą netoli savo teisių kabineto.

Neturėjau noro daugiau nei knygų skaityti. Vienu savo prisilegimo momentu atsivertiau Naujojo Įstatymo knygą, kurią iš jaunų dienų mėgau skaityti. Ir pradėjau naują, sunkų, skausmingą gyvenimą tolstant nuo komunizmo.

Pareikalavimas apginti Lattimore

Vieną kovo popietį 1950 metais, į mano kabinetą įsmuko senas pažįstamas, Wellington Roe. Jis paklausė manęs ar pažinojau profesorį Owen Lattimore. Atsakiau ne.

Ar žinojai jį kada buvus partijos nariu?

Vėl ne. Girdėjau tik apie jį šie ktiok, sakiau, kad jis buvo britų agentu Tolimuose Rytuose.

Už kelių savaičių Roe vėl atsilankė su kitu vyru, kurį pristatė vardu Abe Fortas, Lattimore's advokatu.

Advokatas teiravosi ar sutikčiau padaryti pareiškimą, kad aš nieko negirdėjau apie Lattimore būdama partijos nariu. Taip aš pasirašiau jo paruoštą affidavitą su tokiu pareiškimu. Ir maniau, kad jau bus ir viskas.

Už kelių dienų gavau formalių Senato Užsienų Santykių Komisijos įsakymą atvykti į Washingtoną apklausinėjimams. Ten profesorius Lattimore pamačiau pirmą kartą. Prie stalo su senatorium Tydings sėdėjo senatoriai Green, McMaron, Hickenlooper, užpakalyje jų senatorius McCarthy ir Robert Morris, kurį pažinau iš 1939 ir 1940 metų, kai dirbo kitame kongreso komitete tyrinėdamas komunistinę veiklą New Yorko mokyklose.

Kai senatorius Hickenlooper pradėjo svesti į mane klausimus, aš atsišoviau komunisto atkaklumą, daviau dirbtinus, klaidinančius atsakymus, nenorėdama būti įvelta į demokratų-respublikonų kovą, kai pastarieji prime-

tė demokratams toleravimą ir bendradarbiavimą su komunistais. Faktus, kuriuos žinojau, aiškinau teisingai. Bet kur buvo klausimai opinijos pareiškimo, aš atsakiau kaip komunistė, vis tebeturėdama tą karingumą, nors jau buvau iš partijos išmesta.

Šiuose tardymuose, tačiau, man nelyje susidarė permaina; pagaliau patyriau, kaip aš buvau pavirtus ignorante.

Dalyvavimas Tydings komisijos tardymuose atgaivino mano susidomėjimą politiniais įvykiais. Aš pagaliau kalbėjau atvirai prieš komunistų partiją. Galėjau vėl laisvai kvėpuoti. Galėjau laisvai kritiškai skaityti, ir įgavau norą patarnauti darbo žmonėms, kurie, kaip ir aš, tūkstančiais buvo suklaidinti ir padaryti tų pačių žmonių išdavikais. Dabar pamačiau, kad buvau atsistojęs tų pusėje, kurie stengiasi suardyti šios šalies žmonišką gyvenimą.

Atsiminiau vieno seno partijos veikėjo pasakymą: — Ar mes priešinsimės mūsų narių stojimui į kariuomenę, kur mūsų jaunimas išmoks vartoti ginklus, kuriais turėsime užgrobti krašto valdžią?

Aš dasiprotėjau, kad sovietai naudojo Ispaniją kaip pasiruošimo bandymus ateinančiai revoliucijai. Pajutau kas dedasi Korejos kare, kur komunistų armijos iš Kinijos kariauja prieš amerikiečius.

1950 metų rudenį nuvykau vėl į Washingtoną, imigracijos praplėtimo reikalais. Ten susitikau savo seną pažįstamą kongresmaną McGrath, kuris mane draugiškai priėmė, ilgai išsikalbėjome, ir paklausė, ar man nereikalinga FBI apsauga nuo komunistų, sakydamas: — Žinau komiame pavojuje tu esi, ir jei ne priimsi apsaugos, aš tik galiu melstis už tavo saugumą.

Visus geros valios tautiečius, o ypatingai savo klientus

KALEDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

sveikina ir linki ramybės, gerovės ir sėkmės.

Akvilina ir Bronius Gražuliai,
Baltic Delicatessen savininkai

Santariečių gyvenime

Idėjos juodais dažais palieka popierių, jeigu netampa gyvenimo būdu. Nenorime ir apie santariečių principus vien burną aušinti; norime jais gyventi. Ir norime, kad santarietis būtų atpažįstamas ne iš ženklelio — kurio jis visvien dar neturi (dideliam savo skausmui!) — bet iš savo gyvenimo.

Pirmoji santariško gyvenimo žymė būtų tolerantiškumas. Tačiau ne toks, apie kokį kalba bičiuliai ateitininkai, siūlydami mylėti žmogų, bet neapkęsti jo "klaidos" (t. y., kiekvienos pažiūros, kuri nėra notariškai patvirtintas išrašas iš "Ateitininkų Ideologijos").

Santariška tolerancija neleidžia neapkęsti bet kokios pažiūros (neapkęsti galima tik nedorą gyvenimą!). Galima jas kritikuoti, ginčyti, dėl savo nuomonų kovoti (ir reikia, nes žmogaus nuomonė jį įpareigoja). Bet idėjinė kova nėra dvikova tarp gerio ir tiesos (manęs) ir sumaišytų galvų (kitų galvojančių...). — bet dialogas tarp norinčių suprasti. Todėl jie ir grumiasi, kad geriau suprastų. Su-

Jis paklausė manęs, ar aš kartais nenorėčiau pasimatyti su kunigu, ir pasakė: — Gal galėsim susisiekti su Monsinjonu Sheen, Katalikų Universitete čia pat Washingtone.

Jis padarė sutarimą man apsilankyti pas Msgr. Sheen. Ir aš tą padariau. Nuo tada iš naujo sugrįžau į tikėjimą. (Pabaiga)

pratimas auga iš problemų nušvietimo iš visų pusių ir bandymo jas spręsti bendrėmis pastangomis. Todėl: be vilinės pagarbos kiekvienai pažiūrai nėra santariečio (yra tik šešelis, kurį išvydusi, vaitoja kiekvieno doro santariečio širdis).

Tačiau santarietis (šauniųjų savo oponentų nusiminimui) nėra ne kempinė, kuri (jei būtų žmogus) būtų tolerantiška todėl, kad pasiduotų kiekvienam paspaudimui. Žinote kempinę: paspaudi iš vieno šono — ir pasineria pirštas neryžtingame minkštume. Paspaudi iš lito — pasineria ir ten. Atitrakti pirštą — ir kempinė vėl, kaip buvusi. Ji neturi nieko, kas būtų ji pat. Todėl ji neturinugarkaulio nei pasipriešinti bet kam, nei pasinaudoti bet kuo. Ji lieka nepaveikta, nes nėra ji ką veikti. Ji neveikia kitų, ne neturi kuo veikti. Ir pagaliau napsprendžia ji ne pati savęs, ne visą gyvenimą užsiima tik asidavimais tuo momentu ją veikiančiom įtakom ir... nustojimais pasiduoti įtakom, kurios įstoja į ją veikti. Kūrybos, svarankiško siekimo — ne per nę juodymą.

Tai tokiu minkštūniu jo tolerancija santariečių nepada-ro. Jis ne pasiduoti, kaip kempinė, viskam. Jis tik savo nuomonę ir gerbia kitų. Gerbia santarietis ne kiekvieną kosę ir kiekvieną kiti, vaikščiojantį po gatves ideologijos vardu, bet tvirtus (tegu ir liūs) principus. Kaip tik dėl, kad jam principai svarbūs, gebia jis ir kitų įsitikinimus. Kanepasitiki

savaisiais (arba jų neturi...), negali pagerbti ne svetimų principų. Tokie ideologiniai minkštumėliai, kurie nei žino, kas jie yra, nei ko jie siekia, principų akivaizdoje pajunta savo silpnumą. Ir tada jiems arba vaikščiuku naivumu pasiduoda, arba — pasišiausia, kaip ežiai, ir pasmirsta, kaip skunkės. Principas jiems tampa jėga, prieš kurią jie savy neturi atsparos. Ir lieka tada tik būti fanatikais už arba fanatikais prieš. (Arba susitraukti į savo paties kiautą ir pradingti pasaulio problemam).

Bet santariečių būti tai yra pasitikėti savo principais, tačiau ir nebijoti jų per studijas, diskusijas ar gyvenimo patirtį ir pakeisti. Iš šio pasitikėjimo savąja išplaukia rami pagarba ir kiekvienai kitai pažiūrai. Santarietis (kuo pavadinti jį: keistuliui ar vizijai?) turi būti toks, kad nesiūbuotų kiekviename skersvėjuje, bet galėtų pasakyti: Čia stoviu aš. Aš negaliu kitaip. Bet tu gali ir kitaip! Ir tepadeda mum abiems Dievas.

• Santaros Vidurvakių žiemos stovyklos sporto vadovu sutiko būti mūsų žinomas sporto veteranas ir veikėjas, lengvaatletas Bronius Keturakis. Lietuvoje Br. Keturakis organizavo ir buvo instruktoriumi slidinėjimo kursuose, tad visi pradedantieji slidinėti gaus stiprų pagrindą, o pažengę galės toliau pasitobulinti. Norį stovyklauti prašomi skubiai registruotis skyrių valdybose arba pas Zenoną Rekašį (20044 Santa Rosa Dr., Detroit 21, Mich.), nes jau baigiam užpildyti visas vietas.

DAR DĖL PRIEMIMO I KARO MOKYKLĄ

Didžiai Gerb. p. Redaktorium,

Į Karo Mokyklą priėmimo reikalu prašau leisti ir man, kaippo tiesioginiam karinės privolės ir su ja susijusių įstatymų bei taisyklių vykdytoju, pareikšti kas seka:

1. Karinės privolės vykdymo reikalais jokio pataikavimo valdančiai "partijai" nebuvo. Pavzdžiui gali būti, kad ir Tautininkų Sąjungos generalinio sekretoriaus p. D. Česevičiaus į naujokų komisiją pristatymas ir jo karinei privolei atlikti į Pavenėžį — 4 pėst. pulką — paskyrimas.

2. Pagal minėtus įstatymus ir taisykles kai kurių organų ir mano sprendimai buvo galutini ir neskundžiami, taigi tuo pačiu Prezidento, Kariuomenės Vado ar Karo Mokyklos V-ko norai neprivalomi, ir, paprastai, būtų pavėluoti. Juo labiau, kad baigusį Vidurinės Mokyklos jaunuolių būdavo apie 1,5 tūkstančio, o Karo Mokykloje vietų apie 300.

3. Nebuvo išleista taisyklių, kurios draustų siųsti ar priimti į Karo Mokyklą ateitininkus, varpininkus ar žiezirbininkus.

4. P. p. Dr. Damušio ir inž. Mikailos skundų Kariuomenės štabe III sk. patiekta nebuvo. Jų skundus patenkinti buvo mano kompetencijos ribose. Jiems įstatymas leido atidėti šaukimą į sekantį pavasarį ir į Karo Mokyklą pasiųsti, kad ir p. Gaigalo pavzdžiui.

Būčiau dėkingas jei kas man nurodys kas būtų iš ateitininkų į mane kreipęsis į Karo Mokyklą nebūtų buvęs pasijistas.

Su pagarba,

A. Šova.

SLAVAI PAGERBIA SAVO VADĄ

Gruodžio mėn. 19 d. viso pasaulio slovakai pagerbia prof. Ferdinandą Durcansky jo 50 m. sukakties proga.

F. Durcansky yra vienas iš nepriklausomos slovakių respublikos kūrėjų, buvęs jos pirmas užsienio reikalų ministeris.

Gyvendamas emigracijoje yra Slovakijos Laisvės Komiteto pirmininku.

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

NATE SCHWARTZ

FOUR ROSES
DISTILLERS CO.

Call SU 1-6858

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

RAINBOW NECKWEAR CO.

1440 West 3rd Street

MAin 1-6255

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

LALLY and MOSHER
CHEVROLET CO.

SEE THE NEW MOST OUTSTANDING

1957 CHEVROLET

566 Broadway

Medford, Ohio

BE 2-1880

HOLIDAY GREETINGS

KIFFER TOOL & DIE, INC.

WE NEED TOOL AND DIE MAKERS AT ONCE

APPLY NOW.

SPECIAL MACHINE PRECISION BUILT
PROGRESSIVE LAMINATION DIES.

5801 Tillman

Call WO 1-2440-1-2

Best Wishes to Our Friends and Patrons

MAX SOLOMON
PLUMBING & HEATING

ELECTRIC SEWER CLEANING

7405 Superior Ave.

EX 1-0739 — Res. EX 1-2335

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

TEDDY BEAR STORE'S, INC.

746 East 185th Street

IV 1-8877

GREETINGS and BEST WISHES

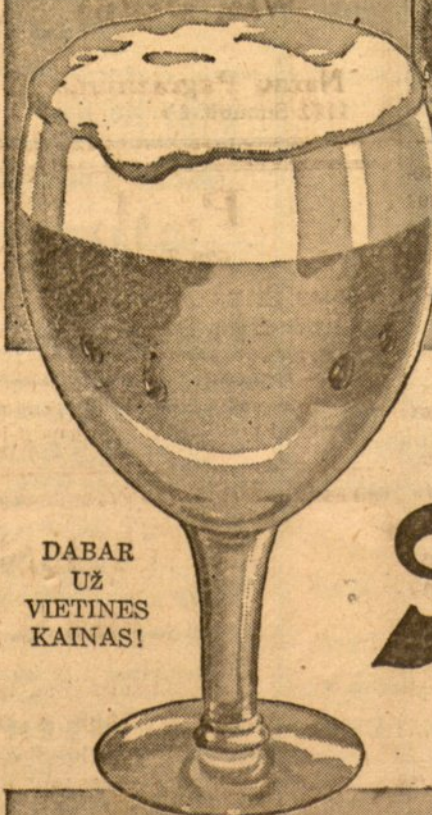
To Our Friends and Patrons

CRUXTON PIANO
MOVING & STORAGE

6514 St. Clair Avenue

EN 1-7777

here's the reason

no other
American Beer
tastes
like Stroh's!DABAR
UŽ
VIETINES
KAINAS!

Jums patiks

Stroh's

dabar šviesesnis!

No other American beer tastes like Stroh's, because no other American beer is brewed like Stroh's

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Mich.

TIKTAI AMERIKOJ
UGNIM VIRTAS ALUS
(Verdamas prie 2000°)

Ugnim verdant yra šviesesnis, malonesnis, daugiau gaivinantis skonio Stroh's alus.

Cleveland IR APYLINKĖSE

Gruodžio 17 d. minėjimas

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos surengtas gruodžio 17 d. minėjimas, įvykęs pereitą sekmadieį ponų Karpių namuose, praėjo didelių pasisekimu ir pakilusia nuotaika. Minėjime dalyvavo didokas būrys patriotiškai nusiteikusių Clevelando lietuvių visuomenės. Minėjimas pradėtas žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimu ir Lietuvos himnu. Toliau sekė "Dirvos" redaktoriaus Balio Gaidžiūno paskaita "Gruodžio 17 d. reikšmė nepriklausomos Lietuvos gyvenime", kuri susirinkusiųjų buvo išklaušyta dideliu susikaupimu. Prelegentas pabrėžė, kad į gruodžio 17 d. įvykį pirmoje eilėje reikia žiūrėti kaip į bręstančio lietuvių tautos tautinio susipratimo pasireiškimą, išgelbėjusį Lietuvą nuo svetimų įtakų žaidimo.

Oficialioji minėjimo dalis buvo užbaigta menine programa, kuria atliko Birutė Smetonienė, paskambindama keletą Chopin'o kūrinį. Po to sekė valės, kurių metu seni veikėjai ir jauni dalinosi įspūdžiais ir ta jaukia nuotaika, kuri visuomet vyrauja Karpių namuose.

Minėjimui pirmininkavo skyriaus pirmininkas Julius Smetona.

Clevelando miesto mayoras
A. Celebrezze

gruodžio mėn. 17 d. Clevelando sveikinkalbių laikraščio redaktoriui ir radijo valandų vedėjams surengė Kalėdinį priėmimą.

Mayoras A. Celebrezze savo kalboje kėlė nuostabus bendradarbiavimo mintis su visais Clevelando miesto gyventojais rūpinantis Clevelando ateitimi, o tuo labiau ir su visom tautinėm grupėm, kurios Clevelande gausios. Prašė visiems perduoti geriausius jo sveikinimus sulaukus didžiųjų švenčių.

Dirvos red. B. Gaidžiūnas turėjo progos mayorą A. Celebrezzę pasveikinti Clevelando lietuvių vardu ir palinkėti šventinio džiaugsmo.

Kalėdinės radijo programos

bus transliuojamos dvi — penktadienį, gruodžio 21 d., 7-8 val. vak. ir Kalėdų dieną, gruodžio 25 d., 7:30-8 val. vak. per WDOK stotį banga 1260.

Šių metų kalėdinės programos

mose pirmą kartą dalyvaus šv. Jurgio parapijos choras, vadovaujamas muz. Prano Ambrazo, vyskupo Valančiaus lituanistinės mokyklos moksleiviai, jaunas smuikininkas Saulius Alkaitis ir solistė Aldona Stempužienė.

Solo vargonais gros bei solistas ir chorą palydės Naujosios parapijos vargoninkė Regina Brazaitienė. Taip pat bus atliktas kalėdinis vaizdelis Šventoji Naktis, paruoštas J. Stempužio. Vaidins Bridžiuvienė, Alšėnienė, Peckus, Venclauskas ir Kaman-tas.

Asta Orintaitė

graziai papasakojo amerikiečiams apie lietuviškas Kalėdas. Viešojoje Clevelando Bibliotekoje, kur buvo visų tautų kalėdinių papročių ir giesmių festivalis.

Aldona Stempužienė pagiedojo dvi giesmes, akomponuojant p. I. Plechavičiūnė.

Gauta keli Čiurlionio ansamblio įdainavimų albumai.

labai tinkantieji šventinėms dovanoms. Pasiskubinkit juos įsigyti Dirvoje.

M. Knystautienė

iš Clevelando išsikėlė gyventi pas dukterį Dr. Gražiną Kenterį Worcester, Mass.

P A D Ė K A

Živilės skaučių dr-vės nuosirdžiai dėkoja visiems, padėjusiems jaukiai ir maloniai atšvęsti dr-vės penkerių metų sukaktuves š. m. lapkr. 30 d. Ypatin-ga padėka tenka abiejų tuntu-tuntininkams už dalyvavimą šioje mūsų šventėje ir sveikinimus; D. L. K. Vytauto dr-vei ir jos dr-kui vyr. sktn. V. Kizlaičiui, o taip pat Birutės dr-vei už nuosirdžius linkėjimus, išreikštus simboliškais dovanomis; Radijo Klubo Pirm. p. J. Stempužiai, o broliams Rimui ir Vytaui taip gražiai tvarkiusiems linksmąją dalį.

Seseriškas ačiū!

Živilės dr-vė

Šį sekmadienį,

gruodžio mėn. 23 d. 11 v. 30 m. lietuvių klubo viršutinėje salėje bus K. Žuko pranešimas — Gruodžio 17 d. perversmas 30 metų perspektyvoje.

LOKOR DELICATESSEN

6502 Superior
(kampas E. 65 ir Superior)

Sveikiname visus lietuvius klientus. Būtinai atsilankyt j mūsų krautuvę ir pareikškit savo pageidavimus, kokių geriausių maisto produktų norėtumėt visad gauti.

Manome atidaryti specialų lietuviškų delikatesų skyrių ir pardavinėti lietuvių mėgiamus maisto produktus.

Paš mus puikiausia lietuviška duona, sūriai, ikra, alus ir vynas.

Telef. EN 1-9142

Vakarinėje miesto dalyje įsisteigė nauja New Yorko R. W. Export-Import firmos siuntinių persiuntimo agentūra.

Per šią agentūrą galima pasiųsti į Lietuvą ir kitus kraštus pigiausia kaina įvairių siuntinių. Be to, ši nauja agentūra gali patarnauti siuntėjams pasiūlydama įvairių prekių (odų, drabužių, medžiagų, vaistų, maisto) iš savo sandėlio prieinamiausiomis urmo kainomis.

Prašome užėti ir įsitikinti.

R. W. EXPORT-IMPORT CO.

720 Literary Rd. (Westside)
Cleveland 13, Ohio

Telefonas: PProspect 1-1981

Darbo valandos: Nuo pirmad. iki Penktad. nuo 12 iki 9 v. v. šeštadieniais nuo 8 ryto iki 7 v. v.

PAULINA M. BENNETT-MOZURAITIS,

gyvybės, nelaimių, ugnies ir automašinių draudimo agentas, sveikina visus clevelandiečius šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

Nuoširdžiausia mano padėka visiems, kurie tik kreipitės apdraudos reikalais. Telef.: SK 1-2183

Lituanistinė mokykla

primena, kad dalis tėvų dar nepristatė Kalėdinių dovanų, todėl prašoma pasiskubinti, kad jų vaikai galėtų irgi gauti dovanų iš Kalėdų senelio. Lituan. mokyklos Kalėdų eglutė bus š. m. gruodžio mėn. 30 d. parapijos salėje, 3 val. p. pietų.

Dr. Kesiūnaitė ir Radzevičiūtė vietoj kalėdinių sveikinimų per Balfą užjūrio lietuviams šelpti paaukojo po 10 dolerių.

ŠVENČIŲ SEZONO PROGA
MES PASIOLOME
Kalėdinių eglučių ir specialiai Kūčioms:

Įvairių silklių, agonių, slizikų, bulvinių miltų, spanguolių, džiovintų vaisių, kviečių, farširuočių žuvų, džiovintų grybų ir įvair. sardinų, sportų, ikry, rūkytų lašišų, ungurių, minagų, importuotų uogienių ir t.t.

Kalėdoms:

Įvairiausių tautų geriausių gerimų, kaip prancūziškų ir itališkų šampanų, portugalisko porto, ugningo ispanų Jerez, švelnaus Madeiros vyno, vengrų tokay'aus ir kitokiausių vynų, likerų, alaus, sodžių, importuotų sirupų, be to, tortų, pyragėlių, aukščiausios rūšies kumpių, skilandžių, importuotų polengvicų, kaimiško stiliaus dešrų ir saldinių bei šokoladų puikiausiose dėžėse.

Atsilankykite "Baltic Delicatessen" (6908 Superior Ave.) ir būsite patenkinti prekių įvairumu.

THE POVERELLO COMPANY

COMPLETE LINE OF ROSARIES, MEDALS ON CHAINS, VOTIVE LIGHTS, CHURCH SUPPLYS AND RELIGIOUS ARTICLES. CRIB SETS NATIVITY SETS

1845 Euclid Ave.

SU 1-4546

CONVENT SCHOOL HOME AND INDIVIDUAL

MAX SOLOMON PLUMBING & HEATING

ELECTRIC SEWER CLEANING

7405 Superior Ave.

EX 1-0739 — Res. EX 1-2335

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką

duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant

išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

LITHUANIAN BAKERY

šv. Kalėdų ir N. Metų proga sveikina visus savo klientus ir linki geriausios laimės.

Lithuanian Bakery krautuvė visad galit gauti importuotus ir vietinius mėsos gaminius — kumpius, dešras ir kt.

Įvairių saldumynų, vaisių konservų pasirinkimas. Nuo kai kurių švenčių dovanoms tinkančių saldumynų duodame 10% nuolaidos.

6924 Superior Avenue

HE 2-0361

Namų pirkimo-pardavimo atstovas

V. BANIONIS

ir šeima, visiems klientams ir Clevelando lietuviams siūnia geriausius sveikinimus šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

Telef.: SW 1-9568

O. ir Ed. Karnėnai

užsakė Fr. Šlenteriui Dirvą į Vokietiją.

KAS PARASĖ
BIBLIJĄ

Biblija rašyta prieš 6000 metų. Biblija susidaro iš 66 knygų ir vadinasi Šventas Raštas dėl to, kad joje parašyta Dievo Žodis ir jo tiesa. Šventa dalis, kurią vadiname Senu Įstatymu, buvo parašyta šventų senovės žmonių, kuriuos vadovavo nematoma Jehovos galybė, liepdama jiems rašyti. Skaitykite šv. Petro laišką 2. Petro 1 per. e. 21, ir skaitykite 2 Zomelio 23 per., 2 e.

Šv. Lukošius taipgi liudija apie Šventos Dvasios vadovystę. Šv. Luko 1 per., 70 e.

Naujasis Įstatymas susideda iš Jėzaus iškalbėtų žodžių, kuris buvo sūnum Dievo ir kalbėjo kaip ne vienas žmogus nebuvo kalbėjęs. Jo kalbos buvo užrašytos tų, kurie girdėjo Jo balsą ir matė jo darbus. Prie to dar prisideda rašytas liudijimas Jo mokytinių, kurie rašė kaip buvo Dievo įkvėpti. Reiškia nematoma Jehovos galybė arba šventa įtėkmė.

Šita Dievo galybė vadovavo mintis teisingų, teisybę mylinčių, ir liepė jiems užrašyti biblijoje. Ta garbinga Dievo Dvasios knyga veikia žmonių mintyse. Matžiečius užrašė penkias pirmąsias knygas. Biblija apie pasaulio tvėrimą buvo parašyta Dievo įkvėpimu. 2 Timothy, 3 p., 16 e., ir Jobo 32 p., e. 8. Sename testamente turime 24 pranašiskus rašytojus, kurių raštus randam ateities įvykius. Jėzus bus Karalium.

Skelbia:

WILLIAM SHIMKUS
1110 E. 76th Street
Cleveland 3, Ohio

Lietuvių įmonė dažo ir dekoruoja naujų ir senų namų butus ir įvairias sales. Taip pat ištaiso ir atnaujiną sienų bei lubų tinką. Žiemos metu duodame papiginimą.

677 E. 128 St.
Telef.: MU 1-8368

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoje. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinių apdrauda Skambikite: SK 1-2183

PAULINA
MOZURAITIS,
agentas

JUOZO KAMAČIO

naujų batų parduotuvė

ir batų taisymas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu

šaukiet HE 2-2616 tarp 7-9 val

vakaro.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, pyprankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000
3% palūkanų.

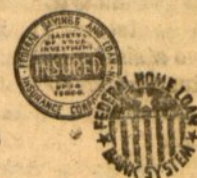
PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS
NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

D u s k y r i a i

6712 Superior Ave.
13515 Euclid Ave.

HE 1-2498
MU 1-8100

MONCRIEF

Visų metų
ORO VEDINIMAS

ŠALDO vasarą — ŠILDO žiemą

Aplankykite savo kaimynistės Moncrief pardavėją

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 St.

KE 1-9737

PAGALVOKIME PRIEŠ EIDAMI AR KĄ NORS DARYDAMI

Visiems Clevelando lietuviams reikėtų pagalvoti prieš einant kur nors praleisti linksmą laiką ar rengiant subūvimus, vakarus, vestuves — kur yra patogiausia vieta ir kur būtų pareiga visa tai atlikti. Atsakymas pats atsiranda, jei galvojame, kad savi turime renti savus. Tai būtų patogiausia vieta — Lietuvių klubas ir salėje. Lietuvių klubas ir salė po remonto — atnaujinimo dabar atrodo gražiai, jaukiai ir kiekvienam malonu pabūvuoti, sutikti savus draugus, pažįstamus, praleisti lietuviškoje nuotaikoje savuose namuose.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamutojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
936 East 185 Street

ENDicott 1-1763
KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HEnderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIÐZIUNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Audrelė N.Y. Lietuvių Taryboje

Dviejuose "Naujųjų" numeruose (gruodžio 7 ir 8) paskelbtas ilgas pranešimas apie New Yorko Lietuvių Tarybos metinį vadovybės pasikeitimą. Didžiąją pranešimo dalį užima adv. K. W. Michelsono pareiškimas, kuriuo jis "atsiima savo kandidatūrą į Tarybos narius". Iš pranešimo taip pat matyti, kad tautininkų srovės atstovai Tarybos plenumo buvo atsiskaitę siūlyti savo kandidatus į vadovybę, jeigu Taryboje dalyvautų adv. K. W. Michelsonas.

Pirmą kartą visa tai girdintiems ne visai aišku, dėl ko ta audrelė New Yorke buvo kilusi. Pasiteiravus pas arčiau esančius, patirta štai kas.

New Yorko Lietuvių Tarybos plenumas susideda iš daugelio organizacijų atstovų. Iš jų tarpo sudaroma šešiolikos narių Taryba jau daug kur praktikuojama tvarka. Būtent, vietinis "keturių didžiųjų" srovių vadovybės pasiūlo į Tarybą po keturis asmenis, o plenumas juos paprastai be jokių pakeitimų tvirtina. Pirmininko ir kitos prezidiumo narių (vicepirmininko, sekretoriaus, išdihinko) pareigos kas metai iš eilės perduodamos vis kitos srovės atstovams, tiems, kuriuos atitinkamos srovės vadovybė nurodo. Šimet pirmininko sandariečių liaudininkų atstovas A. Oslapas, dabar atėjo eilė pirmininkauti socialdemokratų atstovui.

Adv. K. W. Michelsonas ne dabar pirmą kartą kandidavo į Tarybą, kaip tai iš jo pareiškimo atrodo, bet iš tikrųjų jau išstisus metus buvo Taryboje kaip socialdemokratų atstovas. Taigi šį rudenį kalba buvo jau nebe dėl jo įėjimo į Tarybą, o dėl jo pasilikimo Taryboje. Dar daugiau. Buvo numatoma, kad Brooklyno socialdemokratai esą nusistatė adv. K. W. Michelsonui paversti net ir New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininko pareigas.

Pagal sutartą ir tradiciją virtusių tvarką socialdemokratai turėjo neginčijamą teisę parinkti ateinančioms metams Tarybos pirmininką iš savo delegatų tarpo. Tad kodėl gi tautininkų srovės vadovai šį kartą nesilaikė įsigyvenusios tradicijos ir pasipriešino socialdemokratų pasirinkimui? Tam turėjo būti kokia nepaprasta priežastis. Jos ir būta.

Jau pernai, kai į Tarybą socialdemokratų vardu įdėjo adv. K. W. Michelsonas, iš tautininkų pusės buvo iškeltas klausimas: ar tai tas pats Michelsonas, kuris ligi šiol yra girdėtas tik kaip vadinamųjų "bimbinkų" fronto veikėjas? Jei tas pats, tai kada ir kokia permaina yra įvykusi? Būtent, kada ir koku vietai žinomą būdu adv. K. Michelsonas yra pasitraukęs iš to fronto, kuris yra aiškiai žinomas, kaip prokomunistiškas ir prososietiškas, visiškai priešingas Tarybos siekiams.

Buvo pabrėžta, kad kol tie klausimai nėra visiškai išaiškinti, tol adv. Michelsono dalyvavimas Taryboje gali ją kompromituoti. Buvo siūloma, kad adv. Michelsonas arba padarytų tokį aiškų ir viešą pareiškimą, kuris išsklaidytų visus abejojimus, arba, jeigu jis tokio pareiškimo daryti negali ar nenori, tai kad socialdemokratai rastų jo vietoj kitą asmenį jiems Taryboje atstovauti.

Socialdemokratai teigė, kad tai yra jų vidaus reikalas ir niekas negalys kištis į jų delegatų pasirinkimą. Iš tautininkų pusės buvo nurodoma, kad kitais atvejais toks principas tvarkoj, bet kad šis atvejis yra ypatingas ir bendroji taisyklė čia vargu ar gali būti taikoma, nes adv. K. W. Michelsonas ateina iš Tarybai priešingo, su ja kovojančio fronto, tad jis čia galėtų sveikintis tik tuo atveju, jeigu būtų neabejotinai aišku, kad jis iš prososietinio fronto yra visai aiškiai ir negrįžtinai pasitraukęs.

Adv. K. W. Michelsonas tada trumpai pareiškė Tarybos posėdyje, kad jis niekad nebuves, nesas ir nebūsiąs komunistas, ir to esą gana... Bet, pavyzdžiui, A. Bimba, R. Mizara ir Co. irgi neprisišpažįsta esą komunistai, bet tai nereiškia, kad jie, tebedaguodami ir tebeleidami savo "Laisvę", tokia, kokia ji yra, būtų tinkami kurios nors grupės atstovai Lietuvos nepriklausomybės reikalais besirūpinančioje Taryboje... (Beje, nors R. Mizara čia "nekomunistas", Lietuvoje atvirai garsisamas, kaip "pažangus Amerikos lietuvių rašytojas-komunistas"). Tai gi ir adv. Michelsono viešo dalyko neviešas puse lūpų užgindimas sunkiai galėtų įtikinti, kad jau viskas tvarkoj. Taip šiam klausimui kybant ore praėjo metai.

Bet, kai pradėta kalbėti, kad ateinančiais metais adv. Michelsonas taps net New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininku, klausimas pasitęgė. Pasirodė apyvarčioje dokumentai apie kandidatą į pirmininkus pasireiškimą antilietuviškame fronte. Spaudoje pasirodė K. W. Michelsono pasirašyta rezoliucija, reikalaujanti uždaryti Lietuvos, Latvijos ir Estijos pasiuntinybes, atšaukti min. žadeikio ir kitų Pabaltijo valstybių pasiuntinių pripažinimą...

Iš tų dokumentų matyti, kad savo laiku K. W. Michelsonas buvo prososietinio, prieš Lietuvos nepriklausomybę nukreipto kongreso organizatorius ir jo pirmininkas. Kas su tuo kongresu atsitiko, ar jis išnyko ar dar tyliai tebeveikia — viešai nebuvo jokių žinių. Tik dabar adv. Michelsonas aiškina, kad jis patį savo gimdytą kūrinių ir numarinių.

Kaip ten su tuo numarinimu bebūtų, bet buvusiam tokios organizacijos pirmininkui ir pasireiškusiam minėtomis rezoliucijomis vistic netinka stoti į priekį visiškai priešingam fronte. Įsivaizdinkim, ateinančių metų va-

sario 16 dienos iškilmėse New Yorko Lietuvių Taryba priima rezoliuciją, kurioje tarp ko kita dėkoja šio krašto vyriausybei už tebeplaikomą Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą, už Lietuvos pasiuntinybės ir konsulatų pripažinimą...

Rezoliuciją, aišku, pasirašytų Tarybos pirmininkas, šiuo atveju adv. K. W. Michelsonas. Kaip atrodytų, jei kas Valstybės Departamente ištraukų iš archyvo kitą anais metais K. W. Michelsono pasirašytą rezoliuciją, kur reikalaujama pripažinti Lietuvos inkorporaciją į Sovietų Sąjungą ir uždaryti nepriklausomų Baltijos respublikų pasiuntinybes, kaip "fašizmo lizdus"... Šitokiai galimybėi esant, net ir labai garsiai nuo prososietinio veikimo atsirišojęs K. W. Michelsonas vistic bent jau Tarybos pirmininku neturėtų būti, nes nepatogu. Juo labiau, kai adv. Michelsonas ryškesnio atsirišojimo kaip tik vengė.

Brooklyno socialdemokratai nesugebėjo suprasti, į kokią nepatogią padėtį jie stato Tarybą ir visus jos dalyvius. Todėl kiti jiems turėjo įsakmiai nurodyti, kad ir atsitraukdami nuo sutarto dėsno nesikišti į paskirų grupių delegacijų parinkimą.

Kai klausimas buvo pastatytas griežtai, ir kai kitų grupių atstovai irgi pradėjo rodyti panašaus susirūpinimo kaip ir tautininkai, socialdemokratai atsiskakė nuo adv. Michelsono forsavimo į pirmininkus, o jis pats padarė pareiškimą, kurio esminę dalį būtų daug geriau tikę padaryti dar prieš ateinant į Tarybą, o ne iš jos... Išeinant.

Taip, išeinant, nes adv. Michelsonas, atkritis jo kandidatūrai į pirmininkus, iš Tarybos iš viso pasitraukė, išdžiai pareiškdamas, kad ne jis Tarybai, o Taryba jam perprasta... (Sako): "Aš čia jaučiuosi esąs ne laisvės, bet varžtų atmosferoje. Tai man nepakeliamas. Todėl, kol šitokia apgailėtina padėtis egzistuoja New Yorko Amerikos Lietuvių Taryboje, aš joje negaliu pasilikti..."

Būdinga, kad teisininkas, 10 metų dėstęs konstitucinę teisę kolegijoje, nerado tinkamesnio pasiteisinimo dėl savo prieš Lietuvos interesus nukreiptų rezoliucijų, kaip tik tokį, kad tos rezoliucijos, esą, nors ir "buvo paskelbtos su mano, kaip to suvažiavimo pirmininko parašu, bet iš tikrųjų aš pats nieko bendra neturėjau su jų redagavimu, ir nebuvau jų autorius".

Tai buvo, tiesa, gana seniai, 1943 metais. Bet ir tada Amerikai jau veikė ALT ir LVS, ir

Linkim visiem bičiuliams — tėvynainiams linksmy Kalėdų ir Naujųjų Metų.

Hypatija ir Pijus Ziūrys.

11-ka metų praėjo, o milijonai pavergtųjų tebekenčia

Raštas, kur Lietuvos Diplomatijos Šešas Stasys Lozoraitis pasiuntė Jungtinių Tautų vienuoliktosios Generalinės Asamblėjos pirmininkui.

Savo raštu iš 1955 metų birželio mėnesio 17 dienos, adresuotu P. Jungtinių Tautų Nepaprastosios Generalinės Asamblėjos San Francisko Pirmininkui, pranešdamas, kad Lietuva yra Sovietų Sąjungos neteisėtai okupuota, aš protestavau prieš šį sutarčių ir tarptautinės teisės laužymą iš Maskvos vyriausybės pusės.

Dabar aš turiu garbės atkreipti Tamstos dėmesį ir per Tamstą — Jungtinių Tautų dmesį į tai, kad Sovietų Sąjunga tebeplaiko Lietuvą okupuotą ir tebetaiko jai visas sprespaudos priemones, kurios sudaro patį bolševikų politinės santvarkos ir socialinės sistemos pagrindą.

Šiuo momentu civilizuotojo pasaulio sąžinė yra pažeista ir sukrešta niekšiškos represijos, kuria Sovietų Sąjungos Vyriausybė traldo heroiškos vengrų tautos sukilimą. Aš laikau reikalinga iškelti faktą, kad Lietuva yra viena pirmųjų aukų tų gausingų tarptautinių nusikaltimų, kuriuos Sovietų Sąjunga yra padariusi savo vakarinių kaimynų atžvilgiu, panaikindama smurtu jų nepriklausomybę ir primesdama jiems santvarką, pagrįstą bet kurios laisvės paneigimu.

Jau nuo 1944 metų ir antrą kartą mano kraštas yra Sovietų okupuotas. Pirmoji okupacija tęsėsi nuo 1940 metų birželio mėnesio ligi 1941 metų birželio mėnesio. Tačiau metai, kurie praėina, ne kiek nesumažina nei tos padėties neteisėtumo, į kurią Sovietų Sąjunga pastatė Lietuvą, nei lietuvių tautos valios atgauti savo nepriklausomybę.

Šitokiomis aplinkybėmis yra mano pareiga energingiausiai protestuoti Lietuvos vardu prieš sovietų vyriausybę, kuri mifdžioja tiek lietuvių tautos teisę atstatyti savo nepriklausomą valstybę ir pačiai valdytis demokratinėje santvarkoje, tiek teisės ir moralės dėsnius, kurie turi esminės svarbos tarptautinės bendruomenės egzistencijai. Šie dėsni reikalauja, kad sovietų kariuomenės ir administracija būtų atitrauktos iš Lietuvos teritorijos.

Sovietų Sąjungos politika mano krašto ir kitų jos pavergtų tautų atžvilgiu parodo, jog Maskvos Vyriausybė atkakliai ir nuolatos laužo ir Jungtinių Tautų Chartą. Tai reiškia, kad Sovietų Sąjunga yra pasistačiusi už Chartos ribų.

Ši padėtis slepia savy sunkių pasekmių taip pat Jungtinėms Tautoms. Iš tikrųjų, vienuolika metų praėjus nuo Jungtinių Tautų įsteigimo, šimtas milijonų europiečių vis dar kenčia jungą, kuri sovietai yra jiems primetę tiesiog ar per vadinamas satelitinės vyriausybės. Vargiai begalima tvirtinti, kad Jungtinių Tautų iniciatyvos, liečiančios pavergtus kraštus, atitinka sunkumą skriaudos ir sprespaudos, kuriems tie kraštai turi priešintis. Tai negali nepaliesiti giliai Organizacijos moralinio ir politinio autoriteto, kad ir kokios būtų aplinkybės, kurios trūkdo jos misijos vykdymą. Dar daugiau, Jungtinėse Tautose nėra organo, kuris būtų pavestas saugoti tų milijonų Rytų ir Centro Europos žmonių ir jų kraštų interesus. Todėl aš turiu garbės padaryti sugestiją, kad būtų įkurta Jungtinių Tautų speciali komisija Rytų ir Centro Europos reikalams, tai yra, šių pavergtų tautų reikalams: Albanijos, sovietų okupuotosios zonos Vokietijoje, Bulgarijos, Estijos, Vengrijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos ir Čekoslovakijos. Aš manau, kad belaukiant momento, kai šių kraštų išlaisvinimas bus galimas, mano sugeruota priemonė atitinka ir Jungtinių Tautų, ir aukščiau minėtų tautų interesus. Krūvinį Vengrijos įvykiai yra sprendžiamas ir tragiškas įrodymas.

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

MEISEL MOTORS

SEE THE MOST OUTSTANDING

1957 LINCOLN and MERCURY

SALES AND SERVICE CENTER

9501 CARNEGIE AVENUE

CE 1-1700

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

ROXY THEATRE BURLESK LIVE ON STAGE

4 SHOWS DAILY 1:00-3:30 and 7:30-9:30

LATE SHOW EVERY SAT. NITE 11:30 P. M.

EAST 9th & CHESTER AVE.

PR. 1-1676

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

GLENMORE DISTILLERIES

KENTUCKEY TAVERN — GLENMORE

— OLD THOMPSON

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

MOTEL CLEVELAND

75 AIR CONDITIONED ROOMS

17027 Euclid Ave.

Call IV 6-1700

Nuotraukoje vokiečio mašina, pritrūkusi benzino, arkliu vežama per sieną į Vokietiją.